

**ဝက်မွေးမြူရေး
အောင်မြင်ရန်အတွက်
ဆောင်ရွက်ရမည့်နည်းလမ်းများ**

စားနပ်ရိက္ခာဖူလုံမှု ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ရေးအဖွဲ့မှ
ထုတ်ဝေသော နည်းပညာဖြန့်ဖြူးမှု အထောက်အကူပြုစာအုပ်၊
စာစောင်များနှင့် ပတ်သက်၍ လိုအပ်ချက်များ၊ အကြံပြုချက်များကို
ဆက်သွယ်ရေးသားပေးပို့နိုင်သည်။

ပြုစုရေးသားသူ
ဒေါက်တာစောပလယ်စော
ဒုတိယပါမောက္ခချုပ် (ငြိမ်း)

စားနပ်ရိက္ခာဖူလုံမှု ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ရေးအဖွဲ့
အမှတ် ၁၁၄၊ ဓနသိဒ္ဓိလမ်းသွယ်၊ ဂန္ဓမာလမ်း၊ ကမ္ဘာအေးဘုရားလမ်း၊
(၈) ရပ်ကွက်၊ မရမ်းကုန်းမြို့နယ်၊ ရန်ကုန်မြို့ ။
ဖုန်း : +95 09 425026461-2
ဝက်ဘ်ဆိုဒ် : www.myanmarfswg.org
ဖေ့ဘုတ် : <https://www.facebook.com^myanmarfswg>

မာတိကာ

- စဉ် အကြောင်းအရာ
- ၁ နိဒါန်း
- ၂ ဝက်မွေးမြူရေးတိုးတက်ပြောင်းလဲလာပုံ
- ၃ ဝက်များ၏အကျင့်စရိုက်
- ၄ ဝက်မျိုးများ
- ၅ ဝက်မွေးမြူနည်းစနစ်
- ၆ ဝက်မွေးမြူရေးအောင်မြင်စေရန် ဆောင်ရွက်ရမည့်နည်းလမ်း
- ၇ ဝက်သားပေါက်များပြုစုစောင့်ရှောက်ခြင်း
- ၈ အသားတိုးဝက်မွေးမြူခြင်း
- ၉ မျိုးဝက်မ ရွေးချယ်မွေးမြူခြင်း
- ၁၀ ဝက်သိုးရွေးချယ်မွေးမြူခြင်း
- ၁၁ ဝက်များ၏အစာအဟာရအကြောင်း
- ၁၂ ဝက်ရောဂါများနှင့် ကြိုတင်ကာကွယ်ခြင်း
- ၁၃ ဝက်ရေးကွက်
- ၁၄ နိဂုံးချုပ်

အမှာစာ

ကျေးလက်ဒေသ၌ နေထိုင်လျက်ရှိကြသော ရွာသူရွာသားများတို့သည် တိုးတက်တောင်ဆက် ဝက်မွေး မြူလာခဲ့သည့် အတွေ့အကြုံများရှိကြပါသည်။ သို့ရာတွင် တစ်နိုင်တစ်ပိုင် ဝက်မွေးမြူခြင်းသည် မိသားစု၏ စီးပွားရေးလုပ်ငန်းတစ်ခုအဖြစ် မရှုမြင်တက်ကြသည့်အတွက် ဝက်မွေးမြူရေးလုပ်ငန်းသည် ၎င်းတို့အတွက် စုဘူးတစ်ဘူး ထားရှိသည့်အဆင့်၌သာ ဖြစ်နေပါသည်။ အမှန်စင်စစ်မိမိတို့ အသက်မွေးဝမ်းကျောင်း ပြုလျက် ရှိသည့် စိုက်ပျိုးရေးလုပ်ငန်းကို မွေးမြူရေးနှင့် တွဲဖက်လုပ်ကိုင်ဆောင်ရွက်နိုင်ပါက မိသားစု၏ ဝင်ငွေပိုမိုရရှိလာပြီး လူနေမှုအဆင့်တိုးတက်လာမည်ဖြစ်သည်။ ကျေးလက်ဒေသနေတောင်သူလယ်သမားများတို့သည် မိမိတို့လုပ်ကိုင်လျက်ရှိသော မွေးမြူရေးလုပ်ငန်းများ ဆောင်ရွက်သည့်အခါ ခေတ်မှီသိပ္ပံနည်းစနစ်များနှင့် ယှဉ်တွဲလျက် အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်ခြင်းမပြုသည့်အတွက် လုပ်ငန်းတိုးတက်အောင်မြင်မှုနည်းပါးလျက်ရှိကြောင်းတွေ့နေရပါသည်။ မွေးမြူရေးလုပ်ငန်းအောင်မြင်ဖို့အတွက် အဓိကလိုအပ်ချက်မှာ မွေးမြူရေး အသိပညာနှင့် အတွေးအခေါ်များတို့ကို လက်တွေ့အကောင်အထည်ဖော် ဆောင်ရွက်ခြင်းဖြစ်ပါသည်။ မွေးမြူရေးနည်းပညာနှင့် တွေးခေါ်မှုအခြေခံရှိပါသော်လည်း လက်တွေ့အကောင်အထည်ဖော်ပါက အောင်မြင်မှုပန်းတိုင်ကို မလှမ်းနိုင်သကဲ့သို့ လက်တွေ့လုပ်ငန်းဆောင်ရွက်သည့်အခါ မှန်ကန်သောတွေးခေါ်မှုနှင့် မွေးမြူရေးပညာမရှိပါက တိုးတက်မှုလမ်းစပျောက်ပြီး ဆုံးရှုံးမှုနှင့်သာ ရင်ဆိုင်တက်ရပါသည်။ ဝက်မွေးမြူရေးကို မိသားစုစီးပွားရေးလုပ်ငန်း တစ်ခုအဖြစ်လုပ်ကိုင်ဆောင်ရွက်မည်ဆိုပါက စီးပွားရေး အတွေးအခေါ် အယူအဆများတို့ကို လေ့လာသင်ယူတက်မြောက်ဖို့လိုအပ်သည်။ လက်တွေ့လုပ်ငန်းဆောင်ရွက်သည့်အခါ မွေး မြူရေး နည်းပညာနှင့် စီးပွားရေး အတွေးအခေါ်တို့ကို အသုံးပြုသွားတက်မှသာလျှင် မိမိ၏မိသားစု စီးပွားရေးအတွက် ဝက်မွေးမြူသည့် လုပ်ငန်းသည် အောင်မြင်နိုင်ပါသည်။

မြန်မာသက္ကရာဇ် ၈၄၂ခုနှစ်ပိုင်းကာလ၌ ထင်ရှားကျော်ကြားခဲ့သည့် ကန်တော်မင်ကျောင်း ဆရာတော် ရေးသားပြုစုတော်မူခဲ့သော လောကသာရ ပျို့များအနက်မှ လင်္ကာတစ်ပုဒ်မှာ အောက်ပါအတိုင်းဖွဲ့ဆိုထားခဲ့ပါသည်။

“အိမ်တောင်ဝတ်ဖြင့်၊ အမှတ်မြဲမြဲ
လုပ်ကြံကြိုးစား၊ ကျွဲနွားဆိတ်ဝက်
ဝမ်းဘဲငှက်နှင့်၊ ကြက်ကမကြွင်း
သိမ်းမွေးပြင်းလျက်၊ ဖန်တီးဝယ်ရောင်း
ထပ်ကာလောင်းလျက်၊ ပဲပြောင်းစပါး
ကျီပြည့်ထား၍ ခွက်ပြားရွှေငွေ
ဆည်းပူးထွေဖြင့် မျိုးဆွေမှီတင်း
ကြွယ်စေမင်း”

မွေးမြူရေးလုပ်ငန်းများအောင်မြင်ပြီး ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ပါစေကြောင်း ဆုမွန်ကောင်းတောင်းလျက်-

ဒေါက်တာစောပလယ်စော

၁။ နိဒါန်း

သက္ကရာဇ် ၂၀၁၅-၂၀၁၆ ခုနှစ်တွင် ကောက်ခံရရှိသောတိရစ္ဆာန် သန်းကောင်စာရင်းအရ မြန်မာနိုင်ငံတွင် မွေးမြူထားရှိသည့် ဝက်ကောင်ရေ စုစုပေါင်း ၁၆.၃၄သန်း ရှိသည့်အနက် ၈၅% မှာ ကျေးလက် ဒေသတွင် တစ်နိုင်တစ်ပိုင်မွေးမြူထားသော ဒေသဝက်များဖြစ်သည်။ မိသားစုတစ်နိုင် တစ်ပိုင်မွေးမြူခြင်း ဖြစ်သည့်အတွက် စီးပွားဖြစ်မွေးမြူ ရေးခြံများကဲ့သို့ စုစည်း မွေးမြူရေး စနစ်မဟုတ်ဘဲ အုပ်စုအမျိုး ခွဲခြားမွေးမြူကြပါသည်။ ပထမအုပ်စုမှာ အသားတိုးမွေးမြူ ထုတ်လုပ်ခြင်းဖြစ်ပြီး ဒုတိယအုပ်စုက မျိုးဝက်မ မွေးမြူပြီး သားပေါက်ထုတ်လုပ်ခြင်းဖြစ်သည်။ တတိယမွေးမြူနည်းမှာ ဝက်သိုးမွေးပြီး သားစပ်ပေးလျက် ဝက်သိုးခရယူသည့် လုပ်ငန်းဖြစ်သည်။ ကျေးလက်ဒေသ၌ မွေးမြူထားသောအစားအစာ ကျွေးမွေးခြင်းနှင့် ရောဂါကာကွယ်ထားခြင်း မရှိသည့်အတွက် လေလွင့်ဆုံးရှုံးပြီး စီးပွားရေး အကျိုးအမြတ် ရရှိသင့်သ လောက် မရဘဲဖြစ်နေပါသည်။ မိသားစုတစ်နိုင်တစ်ပိုင် မွေးမြူရေးလုပ်ငန်း အောင်မြင်စေရန်အတွက် လုပ်ငန်းဆောင်ရွက်သူသည် မွေးမြူရေးကို စိတ်ပါ ဝင်စားပြီး လေ့လာမှတ်သားလျက် လက်တွေ့လုပ်ကိုင်ဆောင်ရွက်ရမည်။ စီး ပွားရေးလုပ်ငန်းဆောင်ရွက်ရာတွင် အောက်ပါအချက်များနှင့် ကိုက်ညီသည့် စံချိန်စံညွှန်းအတိုင်း ဆောင်ရွက်ရမည်။

(က) ထုတ်ကုန်ပမာဏမြှင့်ခြင်း။

ဝက်မွေးမြူထုတ်ကုန်ပမာဏ မြင့်မားစေရန်အတွက် ကြီးမြန်သည့်ဝက် များသားပေါက်နှုန်းကောင်းမွန်သည့် ဝက်များကို ရွေးချယ်မွေးမြူရမည်။

(ခ) ထုတ်ကုန်အရည်အသွေးကောင်းမွန်ခြင်း။

ယနေ့တိုးတက်ပြောင်းလဲလာသည့် လူနေမှုစနစ်အရ စားသုံးသူ များအနေဖြင့် အသားများသောဝက်ကို ပို၍နှစ်သက်ကြပါသည်။ ထို့ကြောင့် အသားရာခိုင်နှုန်းပိုသောဝက်သားသည် ဈေးပိုရပြီး အဆီများပါက ဈေးလျော့ ရပါသည်။ အရွယ်တူလုံးပတ်တူ ဝက်နှစ်ကောင်အနက် အသားများသော ဝက် သည် အချိန်ပို၍စီးသည့်အတွက် ဈေးပိုရရှိပါသည်။

(ဂ) လေလွင့်ဆုံးရှုံးမှုကိုရှောင်ကြဉ်ခြင်း။

ကြီးထွားနှုန်းနှေးခြင်း၊ သေဆုံးခြင်းကြောင့် မွေးမြူသူအတွက် စီးပွားရေး ဆုံးရှုံးမှုဖြစ်ပေါ်စေပါသည်။

(ဃ) ထုတ်ကုန်ပုံမှန်ထုတ်လုပ်နိုင်ခြင်း။

ဝက်မွေးမြူရေးကို ဝင်ငွေလုပ်ငန်းအဖြစ် ဆောင်ရွက်လျှင် မိမိ၏ ရောင်းကုန်ကို ဈေးကွက်တွင်းသို့ ပုံမှန်ရောင်းချနိုင်ရန် စနစ်တကျ ထုတ်လုပ်သွားရမည်။

(င) လူ့စွမ်းအားအရင်းအမြစ်ဖော်ထုတ်ခြင်း။

မွေးမြူရေးလုပ်ငန်း ဆောင်ရွက်သည့်အခါ အခက်အခဲ အမျိုးမျိုး ရင်ဆိုင်ကြုံတွေ့ရမည်ဖြစ်သည်။ ထို့ကြောင့် မွေးမြူရေးပညာကို အမြဲတိုးတက်စေရန် လေ့လာဆည်းပူးရန်လိုသည်။ စီးပွားရေးဈေးကွက်သည် အမြဲတမ်းပြောင်းလဲနေသဖြင့် မျက်ခြေမပြတ် စောင့်ကြည့်လေ့လာရမည်။

(စ) ပတ်ဝန်းကျင်ညစ်ညမ်းမှုရှောင်ကြဉ်ရန်။

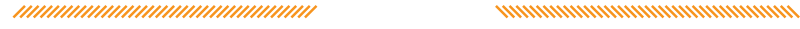
ဝက်မွေးမြူရာတွင် အနံ့သက်ဆိုးများ ပတ်ဝန်းကျင်ကို အနှောက်အယှက်မဖြစ်အောင် ဆောင်ရွက်ပေးရမည်။

(ဆ) ဈေးကွက်ရှာဖွေဖော်ထုတ်ခြင်း။

မိသားစု စီးပွားရေးလုပ်ငန်းတစ်ခုဖြစ်သည့်အတွက် ဈေးကွက်ကို အမြဲ လေ့လာပြီး မိမိ၏ ရောင်းဝယ်ရေးလုပ်ငန်းအကျိုးရှိစွာ အသုံးချနိုင်ရမည်။

အထက်ဖော်ပြပါလုပ်ငန်း အကြောင်းအရာများတို့ကို လေ့လာမှတ်သားပြီး စနစ်တကျ အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်ရန်လိုသည်။ ယခုကျင့်သုံးလျက်ရှိသော မိသားစုတစ်နိုင်တစ်ပိုင် မွေးမြူရေးကို ခေတ်မှီနည်း စနစ်များကျင့်သုံးလျက် မိမိ၏ဒေသနှင့် လိုက်လျောညီထွေစွာ ပြုပြင်ပြောင်းလဲဆောင်ရွက်သွားပါက ဝက်မွေးမြူရေး တိုးတက်ဖွံ့ဖြိုးလာပြီး မိသားစုအတွက် တစ်ဖက်တစ်လမ်းမှ စီးပွားရေး အကျိုးပြုသွားမည်ဖြစ်သည်။

၂။ ဝက်မွေးမြူရေး တိုးတက်ပြောင်းလဲလာပုံ

ရှေးဦးကျောက်ခေတ်လူသားများတို့သည် အမဲလိုက်ပြီးရရှိလာသည့် ဝက်သားကို အဟာရအတွက် စားသုံးကြပါသည်။ အရှင်ဖမ်းမိလာသောဝက်များကို ထိန်းသိမ်းထားကြပြီး လိုအပ်သည့်အခါမှသာ အရံသင့်စားသုံးကြပါသည်။ လူ့ယဉ်ကျေးမှုထွန်းကားလာသောအခါ ဝက်များကိုမွေးမြူရာ၌ စားသုံးရန်အတွက်သာမက သစ်ဥများရှာဖွေရန်အတွက် လည်းကောင်း၊ လှည်းဆွဲရန်အတွက်လည်းကောင်း၊ အမဲလိုက်ရာ၌လည်းကောင်း၊ တောရှင်းရန်အတွက်လည်းကောင်း လူတို့မှ လေ့ကျင့်သင်ကြားပေးပြီး လိုအပ်သလိုအသုံးပြုခဲ့သည်။ ယနေ့မြင်တွေ့နေရသော မွေးမြူရေးဝက်များသည် မူလတောဝက်များမှ ဆင်းသက်လာသော ဝက်များ ဖြစ်ပါသည်။ ဥရောပတိုက်ရှိ သစ်တောများတွင် နေထိုင်ကျက်စားသော *Sus scrofa* တောဝက်များသည် ခန္ဓာကိုယ်ထွားကြိုင်းပြီး၊ ကမ္ဘာ့အရှေ့ပိုင်းဒေသ၌ နေထိုင်ကျက်စားသော *Sus vittatus* တောဝက်များသည် ခန္ဓာကိုယ်သေးငယ်သည်။ အရှေ့တောင်အာရှဒေသနှင့် အိန္ဒိယပြည်သစ်တောများတွင် *Sus vittatus* နှင့် *Sus indicus* တောဝက်များကိုတွေ့ရပြီး မြန်မာနိုင်ငံတောင်ပေါ်ဒေသရှိကျေးရွာများတွင် မွေးမြူထားသော ဝက်များသည် အဆိုပါတောဝက်များမှ ဆင်းသက်လာခဲ့သော ဝက်များဖြစ်သည်။ ဝဇ္ဇရာစုနှစ် ဝက်ဆီကို ဆပ်ပြာ၊ ဖယောင်းတိုင်၊ စက်သုံးဆီနှင့် စားသုံးဆီအဖြစ် အသုံးပြုသည့်အတွက် ဝက်မွေးမြူရေးလုပ်ငန်းတွင် အဆီထုတ်လုပ်မှုကို ဦးစားပေးမွေးမြူခဲ့ပါသည်။ ယခုအခါ စက်မှုလုပ်ငန်းများတွင် ဝက်ဆီကိုမသုံးဘဲ အခြားသော ဓာတုဆီများနှင့် သီးနှံထွက်ဆီများတို့ကို အစားထိုးအသုံးပြုလာသည့်အတွက် ဝက်မွေးမြူရေးလုပ်ငန်းမှ အဆီထုတ်လုပ်မှုကိုလျော့လျှော့ပြီး အသားထုတ်လုပ်မှုကို ဦးစားပေးမွေးမြူလာကြပါသည်။ ၎င်းအပြင် ဝက်ဆီစားသုံးခြင်းသည် ကျန်းမာရေးကို အန္တရာယ်ပေးနိုင်ကြောင်း သိရှိလာကြသည့်အတွက် အဆီပါဝင်မှုနည်းပြီး အသားပိုထွက်သည့်ဝက်များကို စနစ်တကျ ရွေးချယ်မွေး

မြို့ကြပါသည်။ ဝက်မွေးမြူနည်းနှင့် ကျွေးမွေးပုံစနစ်ကို ပြုပြင်ပြောင်းလဲကျင့်သုံးလာသည့်အတွက် အသားတိုးဝက်များသည် ခန္ဓာကိုယ်အနေအထားလည်း ပြောင်းလဲလာသည်ကို တွေ့ရပါသည်။

၂၀ရာစုနှစ်အတွင်း ကမ္ဘာ့တစ်ဝှမ်းလုံးမွေးမြူနည်းစနစ်များ ပြောင်းလဲတိုးတက်လာပါသည်။ ဤကဲ့သို့ မွေးမြူရေးလုပ်ငန်းများ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်လာသော်လည်း မြန်မာနိုင်ငံကျေးလက်ဒေသ မွေးမြူနည်းစနစ်သည် ခေတ်နောက်မှသာကျန်နေခဲ့ပါသည်။ တိုးတက်ပြောင်းလဲလာသော မွေးမြူရေးပညာရပ်များမှာ မျိုးရိုးဗီဇ ရွေးချယ်မျိုးပွားမှုပညာ၊ မွေးမြူရေးထုတ်ကုန် အရည်အသွေးမြှင့်တင်မှု၊ ကူးစက်ရောဂါထိရောက်စွာ ကာကွယ်ခြင်း၊ တိရစ္ဆာန်ကောင်ရေ တိုးပွားနှုန်းမြှင့်မားခြင်းစသည့်ဖွံ့ဖြိုးမှုများ ဖြစ်သည်။ ထို့ပြင် မွေးမြူရေး သုတေသနလုပ်ငန်းများ ဖွံ့ဖြိုး တိုးတက်လာခဲ့ပါသည်။ တိရစ္ဆာန်ထွက် ပစ္စည်းများကိုလည်း တန်ဖိုးမြှင့် ထုတ်ကုန်အမျိုးမျိုး ထုတ်လုပ်နိုင်သည့်အတွက် မွေးမြူရေးလုပ်ငန်းသည် သာမန်မွေးမြူထုတ်လုပ်မှု အဆင့်မှ မွေးမြူရေးကုန်ထုတ်လုပ်ငန်းတစ်ခုအဖြစ် ရပ်တည် လာခဲ့ပါသည်။

၃။ ဝက်များ၏အကျင့်စရိုက်များ

ဝက်မွေးမြူရေးလုပ်ငန်းဆောင်ရွက်သည့်အခါ ဝက်များ၏ အကျင့်စရိုက်များတို့ကို သိရှိနားလည်မှသာလျှင် မွေးမြူရေးလုပ်ငန်းလွယ်ကူချောမွေ့နိုင်ပါသည်။ ဝက်များသည် ချုပ်နှောင်မှုကင်းပြီး လွတ်လပ်စွာ အုပ်စုဖွဲ့သွားလာနေထိုင်သည့် ဓလေ့ရှိသော သတ္တဝါများဖြစ်သည်။ အပေါင်း အဖော်များတို့ကို ခင်မင်တက်ပြီး တစ်ကောင်နှင့် တစ်ကောင်ပူးကပ်လျက်အိပ်တက်သည့် အလေ့အထရှိပါသည်။ ဝက်ပေါက်ကလေးများသည် အတူတကွပြေးလွှားဆော့ကစားတက်သည်။ အရပ်ကစားစရာများတို့ကို ရရှိပါက မြူတူးပျော်ရွှင်စွာ ဆော့ကစားတတ်ကြပါသည်။ ၎င်းတို့ကို တစ်ကောင်တည်းမွေးမြူပါက ငြီးငွေ့ပျင်းရိနေတတ်ပြီး အစားကိုကောင်းကောင်းမစားဘဲ အစာခွက်ကို နှုတ်သီးဖြင့်ထိုးမှောက်ပစ်တက်သည်။ ဝက်များ၏ နှုတ်သီးတည်ဆောက်ပုံမှာ သစ်မြစ်သစ်ဥတူးဆွ စားသောက်ရန် အတွက်ဖြစ်ခြင်းကြောင့် အစာစားသည့်အခါ အစာခွက်၏ အောက်တွင် အခြားစားစရာရှိနီးနီးဟုယူဆပြီး တူးဆွတက်သည်။ ဝက်ခြံတစ်ခြံထဲ၌ ဝက်နှစ်ကောင်မွေးမြူထားပါက တစ်ကောင်းအစာစားသည့်အခါ အခြားတစ်ကောင်ကလည်း လုယက်စားသောက်သည့်အတွက် အစာလေလွင့်မှု နည်းပါးသည်။ ထို့ကြောင့် အသားတိုးဝက်မွေးမြူသည့်အခါ အနည်းဆုံး နှစ်ကောင်းမွေးမြူပါမှ အစာ စားကောင်းပြီး ကြီးထွားနှုန်းမြန်ခြင်း၊ အစာလေလွင့်မှုနည်းခြင်းစသည့် အကျိုးကျေးဇူးများရရှိပါသည်။

ဝက်များသည် သဘာဝအလျောက် အစားအစားရှာဖွေ စားသောက်သည့်အခါ သစ်ဥသစ်မြစ်နှင့် မြေကြီးထဲ၌ ပါဝင်သော သတ္တုဓာတ်နှင့် ၎င်းတို့နှစ်သက်သည့် အစားအစာများရရှိရန် တူးဆွသည့် အလေ့အထများကြောင့် ဝက်များကို ဖျက်ဆီးတက်သည့် သတ္တဝါများဟူ၍ ထင်မြင်တက်ကြသည်။ မွေးမြူထားသည့်ဝက်များကို အဟာရဓာတ်ပြည့်ဝစွာပါရှိသော အစားအစာများ လုံလောက်စွာကျွေးမွေးပါက ၎င်းတို့၏တူးဆွသည့် ဓလေ့စရိုက်များ လျော့နည်းသွားမည် ဖြစ်သည်။ ဝက်များသည် အရေပြားရောဂါနှင့် ယင်၊ မှတ်

တစ် နိုင် တစ် ဝိုင်း ဝက် မွေး မြူ ရေး လမ်း ညွှန်

ကိုက်ခံရသည့် ဒဏ်ရာများကြောင့် ယားယံတက်သည့်အတွက် ၎င်းတို့ကို ကုတ်ပေးခြင်း၊ ပွတ်သပ်ပေးခြင်း ပြုလုပ်ပေးလျှင် နှစ်သက်ငြိမ်းခံတက်ပြီး လူနှင့် ပိုမိုရင်းနှီးလာပါသည်။ ဝက်များ၏ နေထိုင်မှုလေ့၊ စားသောက်သည့် အလေ့အထများတို့ကို လေ့လာသိရှိထားမှသာလျှင် ၎င်းတို့၏ သဘာဝနှင့် ကိုက်ညီမညီ မွေးမြူနည်းစနစ်ကို ကျင့်သုံးသွားနိုင်မည်ဖြစ်သည်။ ဝက်များကို အစားပုတ်သည့် သတ္တဝါများဟူ၍ တစ်ဖက်သတ်ယူဆကြသည်။ အမှန်စင်စစ်ဝက်များသည် ၎င်းတို့စားသုံးသည့် အစားအစာများတို့ကို တန်ဖိုးရှိသည့် အသားအဖြစ် ပြောင်းလဲပေးပြီး ကြီးထွားနှုန်းကောင်းမွန်သည့် မွေးမြူရေးတိရစ္ဆာန်များဖြစ်ပါသည်။ ဝက်များကို သင့်တင့်လျောက်ပတ်သည့် အာဟာရကိုကျွေးမွေးပါက အစာ ၃ ပိဿာခွဲစားပြီးတိုင်း အသား တစ်ပိဿာအဖြစ် ပြောင်းလဲပေးနိုင်ပါသည်။ ဝက်များ၏ ခန္ဓာကိုယ် တည်ဆောက်ပုံမှာ အရေပြားထူသည့် ဆင်၊ ကြန့်၊ ရေမြင်းနှင့် ကြိုသူတော်များတို့နှင့် ဆင်တူသည့်အတွက် စွတ်စိုအေးမြသည့် ပတ်ဝန်းကျင်ကို နှစ်သက်သည်။ ဝက်များ၏ ခန္ဓာကိုယ်တည်ဆောက်ပုံမှာ ဦးခေါင်းတိုပြီး လည်ပင်းတုတ်ခိုင်လျက် ပုခုံးနှစ်ဘက်သန်မာသည့်အပြင် နှာဖျားတွင် ရွှေ့လျားနိုင်သည့် အရိုးနုပါရှိသည့်အတွက် မြေကြီးကိုတူးဆွနိုင်စွမ်းရှိသည်။ ဝက်များ၏ ရှေ့သွားများသည် သစ်မြစ်သစ်ဥများတို့ကို ကိုက်ဖြတ်စားသောက်နိုင်သည်။ ဝက်များသည် အစုံစားသတ္တဝါများဖြစ်ပြီး စားသမျှအစားအစာကို ကျေချက်နိုင်စွမ်းရှိသည်။ ၎င်းတို့၏ ခွာများမှာ သေးသွယ်သည့်အတွက် စွတ်စိုသည့် မြေပျော့ပေါ့တွင် မွေးမြူသည့်အခါ ရွှံ့ဗွက်များဖြစ်ပေါ်လာတော့သည်။ ခြောက်သွေ့မာကြောသည့် သစ်တလင်းများပေါ်တွင် မွေးမြူသည့်အခါ ခွာနှင့် ခြေဖဝါးများ အနာတရဖြစ်ပေါ်လာနိုင်သည်။ ထို့ကြောင့် ဝက်တို့၏ ခန္ဓာဗေဒ တည်ဆောက်ပုံနှင့် အကျင့်စရိုက်များတို့ကို လေ့လာပြီး လိုက်လျောညီထွေမှုရှိအောင် ဆောင်ရွက်ပေးလျှင် မွေးမြူရေးကိုများစွာ အထောက်အကူပြုနိုင်မည်ဖြစ်သည်။

တစ် နိုင် တစ် ဝိုင်း ဝက် မွေး မြူ ရေး လမ်း ညွှန်

ဝက်များနေထိုင်စားသောက်မှုလေ့စရိုက်များ

၄။ ဝက်မျိုးများ

ယနေ့ထင်ရှားလူသိများလျက်ရှိသော မွေးမြူရေးဝက်များသည် မူလတောဝက်များမှ ဆင်းသက် ပေါက်ဖွားလာသော ဝက်များဖြစ်သည်။ ဥရောပတိုက်ရှိ သစ်တောများ၌ နေထိုင်ကျက်စားသော (Sus scrofa)နှင့် ကမ္ဘာ့အရှေ့ဖျားတောများ၌ နေထိုင်ကျက်စားသော (Sus vittatus) ခန္ဓာကိုယ် ထွားကြိုင်းပြီး၊ အာရှတိုက်ရှိသောဝက်များသည် ခန္ဓာကိုယ်သေးငယ်ပါသည်။ မွေးမြူရေး ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်လာသည်နှင့်အမျှ ဝက်မျိုးကောင်းမျိုးသန့်ရွေးချယ် ခြင်း၊ မွေးမြူနည်းစနစ် ပြောင်းလဲတိုးတက်လာခြင်းနှင့် အစာအဟာရ ပိုမို ကောင်းမွန်လာခြင်းကြောင့် ယနေ့မွေးမြူလျက်ရှိသော ဝက်များသည် ကြီး ထွားနှုန်းမြန်ပြီး သားပေါက်နှုန်း ကောင်းမွန်သည့် မွေးမြူရေးဝက်များအဖြစ် ရပ်တည်လျက်ရှိနေပါသည်။

၄.၁။ ခြူးရောခွံဝက်မျိုး (The Duroc)

အမေရိကန်နိုင်ငံ၌ ထွန်းကားလာသည့် ဝက်မျိုးဖြစ်သည်။ နယူးဂျာ စီမြို့မှ ဂျာစီနီဝက်မျိုး (Jersey red) နှင့် နယူးယော့ခွံမြို့မှ ခြူးရောခွံဝက် (Duroc) တို့ကိုသားစပ်ပေါက်ပွားလာသည့် ဝက်မျိုးဖြစ်သည်။ မူလတွင် ခြူးရောခွံဂျာစီ (Duroc Jersey) ဟု အမည်တွင်ပြီး နောက်ပိုင်း၌ (The Duroc) ဟုလူသိများသော မျိုးဖြစ်သည်။ နီညိုရောင် အဆင်းရှိသောဝက်များဖြစ်သည်။ နားရွက်ကျယ်ပြီး အရှေ့သို့ငိုက်ကျနေသည်။ ကြီးထွားနှုန်းမြန်ပြီး စားသမျှ အစားအစာကို အသားအဖြစ် ပြောင်းလဲမှုနှုန်းကောင်းသည်။ ရာသီဥတုဒဏ်ခံ နိုင်ရည်ရှိပြီး သင့်တင့်လျောက်ပတ်သည့် ပတ်ဝန်းကျင် အဆောက်အဦး၌ သွား လာနေထိုင်နိုင်သည်။ ခြူးရောခွံဝက်များ၏ တင်ပါးနှင့် ပုခုံးပိုင်း၌ အသား အစိုအခဲများကို ထင်ရှားစွာတွေ့နိုင်သည်။ မျိုးဝက်သိုးများအဖြစ် ထင်ရှား ကျော်ကြား သောမျိုးဖြစ်သည်။

တစ် နိုင် တစ် ဝိုင်း ဝက် မွေး မြူ ရေး လမ်း ညွှန်

ဒြူးရော့ခ် ဝက်မ

ဒြူးရော့ခ် ဝက်ထီး

၄.၂။ လင်းဒ်ရေ့စ်မျိုး (Landrace)

ဒိန်းမတ်နိုင်ငံ၌ စတင်ပေါ်ထွန်းပြီး ၁၉၃၀ပြည့်နှစ်တွင် အမေရိကန်နိုင်ငံသို့ တင်သွင်းမွေးမြူပြီး လူသိများလာသောမျိုးဖြစ်သည်။ အဖြူရောင်ဝက်မျိုးဖြစ်ပြီး ခါးလျားအရှည်ဆုံးဝက်မျိုး ဖြစ်သည်။ နားရွက်ရှည်ပြီးအရှေ့သို့ ငိုက်ကျလျက်ရှိသည်။ သားပေါက်နှုန်းကောင်းမွန်ပြီး မွေးကင်းစ ဝက်ကလေးများ ဖွံ့ဖြိုးမှုကောင်းသည့် မျိုးဖြစ်သည်။ သားထိန်းဝက်မများ ယဉ်ပါးပြီး ထိန်းသိမ်းရလွယ်သည်။ ယနေ့မွေးမြူရေးလောက၌ လူကြိုက်များလျက်ရှိသောဝက်ဖြူများသည် လင်းဒ်ရေ့စ်ဝက်သိုးကို ယော့ခ်ရှိုင်းယား ဝက်မနှင့် သားစပ်ပေါက်ပွားလာသော ဝက်များဖြစ်သည်။

လင်းဒ်ရေ့စ်ဝက်သိုး

တစ် နိုင် တစ် ဝိုင်း ဝက် မွေး မြူ ရေး လမ်း ညွှန်

၄.၃။ ပိုလန်ချိုင်းနားမျိုး (Poland China)

အမည်အားဖြင့် ပိုလန်နိုင်ငံ သို့မဟုတ် ချိုင်းနားဟူ၍ ထင်မှတ်ဘွယ်ရာဖြစ်သော်လည်း ဤဝက်မျိုး၏ မူလဇစ်မြစ်မှာကား အမေရိကန်နိုင်ငံ အိုဟိုင်းရီးပြည်နယ်မှ ပေါ်ထွန်းလာသော ဝက်မျိုးဖြစ်သည်။ ဤဝက်မျိုးသည် စပ်မျိုးတစ်မျိုးဖြစ်ပြီး ဘတ်ရှိုင်းယားမျိုးနှင့် ဆင်တူပုံသဏ္ဍာန်ရှိသည်။ သို့သော်၎င်း၏ နားရွက်မှာ ဘတ်ရှိုင်းယားကဲ့သို့ ထောင်မနေဘဲ မျက်နှာပေါ်သို့ ငိုက်ကျနေသည်။ ကျောပြင်ကျယ်၍ ကျောရိုးတန်းမှာ ဘတ်ရှိုင်းယားများထက်ပို၍ ရှည်သည်။ အသားထွက်နှုန်းကောင်းလျက် အဆီနည်းပြီး အသားပိုများသည်။ ရာသီဥတုနှင့် ပတ်ဝန်းကျင် အကြမ်းဒဏ်ခံနိုင်သောမျိုး ဖြစ်သည်။ လွတ်ကျောင်း မွေးမြူနည်းစနစ်အတွက် သင့်တော်သောမျိုးဖြစ်သည်။

ပိုလန်ချိုင်းနားမျိုး

၄.၄။ ယော့ခ်ရှိုင်းယား (yorkshire)

အင်္ဂလန်နိုင်ငံမှ လွန်ခဲ့သည့် နှစ်ပေါင်း ၂၀၀ခန့်မှ စတင်ပေါ်ထွန်းလာသည့် မျိုးဖြစ်သည်။ မူလ၌ ဝက်ဖြူကြီးမျိုး (Large White) ဟုထင်ရှားခဲ့သည်။ အဖြူရောင်ဝက်မျိုးဖြစ်ပြီး နှာတံတိုပြီး နားရွက်မှာ သေးငယ်၍ ထောင်နေသည်။ ဝက်မများသားပေါက်နှုန်းနှင့် နို့ထွက်ကောင်းမွန်လျက် သားထိန်းကောင်းမွန်ကြောင်း ထင်ရှားသော မျိုးတစ်မျိုးဖြစ်သည်။ စပ်မျိုးများ ထုတ်လုပ်ရာတွင် အမလိုင်းအဖြစ် အသုံးများပြီး ဒြူးရော့ခ်အထီးနှင့် ယော့ခ်ရှိုင်းယားအမတို့မှ ပေါက်ပွားလာသော ဝက်ကလေးများသည် အကြမ်းခံပြီး ကြီးထွား

တစ် နိုင် တစ် ဝိုင် ဝက် မွေး မြူ ရေး လမ်း ညွှန်

နှုန်းကောင်းသည် ဗီများပါဝင်မှုကြောင့် ဥရောပနိုင်ငံများ၌ ထင်ရှားသောဝက်မျိုးဖြစ်သည်။ ယနေ့မြန်မာနိုင်ငံ မွေးမြူရေးလောက၌ ထင်ရှားလျက်ရှိသော ဝက်ဖြူများသည် ယော့ခံရှိုင်းယားဝက်မနှင့် လင်းဒ်ရေ့စ်ဝက်သိုးတို့ သားစပ်ပေါက်ပွားလာသော ဝက်မျိုးဖြစ်သည်။

ယော့ခံရှိုင်းယားဝက်သိုး

၄.၅။ ဘတ်ရှိုင်းယားမျိုး (Berk Shire)

အင်္ဂလန်နိုင်ငံတွင် ထွန်းကားလာသော ဝက်မျိုးဖြစ်ပြီး ကိုယ်ခန္ဓာအနက်ရောင်နှင့် ခြေလက်အဖျား ပိုင်းတွင် အဖြူရောင်၊ ထိပ်ခွင်ဖြူပြီး၊ အခြားဆံအဖြူရောင်ဖြစ်သည်။ ခြောက်ကွင်းဖြူဝက်မျိုးဟူ၍လည်း ခေါ်ဝေါ်ကြသည်။ နားရွက်ထောင်လျက်၊ နှာတံကောက်၍ မျက်နှာအနည်းငယ်ခွက်လျက် နှုတ်သီးအပေါ်သို့ လှန်နေသည်။ အဆီနည်းပြီး အသားပိုထွက်သည်။ ဝက်သိုးများအဖြစ် ထင်ပေါ်ကျော်ကြားသည်။ ရာသီဥတု ဒဏ်ခံနိုင်ရည်ရှိပြီး ခြံလှောင်မွေးမြူသည့် စနစ်ဖြင့် သင့်တော်သည့်မျိုးဖြစ်သည်။

တစ် နိုင် တစ် ဝိုင် ဝက် မွေး မြူ ရေး လမ်း ညွှန်

ဘတ်ရှိုင်းယားမျိုး

၄.၆။ တင်းမ်ဝပ်သံမျိုး (Tamworth)

အင်္ဂလန်နိုင်ငံ တင်းမ်ဝပ်သံမြို့မှ ပေါ်ထွန်းလာသည့် ဝက်မျိုးဖြစ်သည်။ ခန္ဓာကိုယ်အချိုးအဆစ် သေးငယ်၍ အနီရောင်ရှိပြီး ရာသီဥတုအကြမ်းဒဏ်ခံနိုင်ရည်ရှိသည်။ သားထိန်းကောင်သည် မိတ္ထီလာမြို့နယ်၊ ရမည်းသင်းမြို့နယ်နှင့် တပ်ကုန်းမြို့နယ်များတွင်ရှိသော မွေးမြူရေးသမားများ ကြိုက်နှစ်သက်သည့် မျိုးတစ်မျိုးဖြစ်သည်။

တင်းမ်ဝပ်သံဝက်သိုး

တင်းမ်ဝပ်သံဝက်မနှင့် ကလေး

၄.၇။ ဝက်နက်ကြီးမျိုး (Large Black)

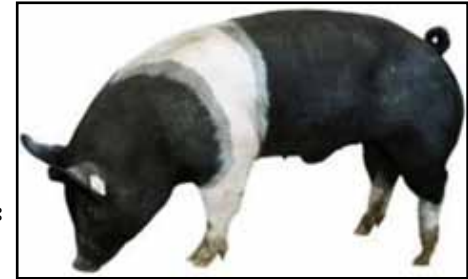
ပျဉ်းမနားစိုက်ပျိုးရေး ကောလိပ်ကျောင်းအုပ်ကြီးဖြစ်သူ Reverend Case (ဘိုကိတ်)က မြန်မာနိုင်ငံသို့ ယူဆောင်တင်သွင်းလာခဲ့သောမျိုး ဖြစ်သည့်အတွက် ဘိုကိတ်ဝက်မျိုးဟူ၍ အမည်တွင်နေခဲ့သည်။ မူလဇစ်မြစ်မှာ အင်္ဂလန်နိုင်ငံတွင် ထင်ရှားသည့်မျိုးတစ်မျိုးဖြစ်သည်။ တစ်ကိုယ်လုံး အနက်ရောင်ဖြစ်လျက် ကြီးထွားနှုံးကောင်းသော ဝက်မျိုးဖြစ်သည်။ ဦးခေါင်းကြီးပြီး နားရွက်ဖားလျက် မျက်နှာပေါ်သို့ ငိုက်ကျနေသည်။ မျက်နှာခွက်သည်။ သားပေါက်နှုံးကောင်းခြင်း၊ သားထိန်းကောင်းခြင်းကြောင့် မွေးမြူသူများ ကြိုက်နှစ်သက် ကြသည်။ ဧရာဝတီတိုင်းတွင် အနည်းအကျဉ်းတွေ့နိုင်သည်။

ဝက်နက်ကြီးမျိုး

၄.၈။ ဟမ်ရှိုင်းယားမျိုး (Hampshire)

ဤဝက်မျိုး စတင်ပေါ်ထွန်းခဲ့သည့် နေရာမှာ အင်္ဂလန်နိုင်ငံ ဖြစ်သော်လည်း သက္ကရာဇ် ၁၈၀၀ပြည့်နှစ်တွင် အမေရိကန်နိုင်ငံသို့ မက်ကေးက သယ်ဆောင်လာပြီး မက်ကေးဝက်မျိုးဟူ၍ ခေါ်တွင်လာခဲ့သည်။ နောက်ပိုင်း၌ ဟမ်ရှိုင်းယားမျိုးဟူ၍ အမေရိကန်နိုင်ငံတွင် ကျော်ကြားဆုံးမျိုး တစ်မျိုးဖြစ်လာခဲ့သည်။ ဝက်၏ ခန္ဓာကိုယ် အချိုးအဆစ်ပြေပြစ်ပြီး နားရွက်ထောင် သည်။ သွက်လက်ဖြတ်လတ်သည်။ ဝက်သိုးများအဖြစ် အသုံးများပြီး ယောခဲရှိုင်းယားအမနှင့် သားစပ်ပါက သားပေါက်နှုံးကောင်းပြီး အကြမ်းခံသော ဝက်သားပေါက်ကလေးများ ပေါက်ပွားလာသည်။

ဟမ်ရှိုင်းယားဝက်သိုး

ဟမ်ရှိုင်းယားဝက်မ

၄.၉။ တရုတ်နိုင်ငံဒေသဝက်မျိုး

လွန်ခဲ့သည့်နှစ်ပေါင်း ၅၀၀၀ ကျော်ကပင် တရုတ်လူမျိုးများတို့သည် တောဝက်များကို ယဉ်ပါးလာ သည်အထိ ထိန်းသိမ်းစောင့်ရှောက်ပြီး အိမ်မွေးတိရစ္ဆာန်များ အဖြစ်မွေးမြူလာခဲ့ကြသည်။ တရုတ်ပြည်ဒေသ ဝက်များသည် တစ်ကိုယ်လုံး အနက်ရောင်ဖြစ်ပြီး ဦးခေါင်းကြီးလျက် နှာတံတိုပြီး မျက်နှာခွက်သည်။ ခြေတံတိုလျက် ခန္ဓာကိုယ်၏ အဆီပါဝင်မှုနှုံးများသော ဝက်များဖြစ်သည်။ တရုတ်နိုင်ငံ မွေးမြူရေးသမားများ တို့သည် ၎င်းတို့၏ မူလမျိုး များကို ထိန်းသိမ်းထားကြသည်။

တရုတ်ပြည်ဒေသဝက်များ

တရုတ်ပြည်ဒေသဝက်များ

၄.၁၀။ မြန်မာနိုင်ငံဒေသဝက်များ

မြန်မာနိုင်ငံအတွင်း၌ တွေ့ရှိရသော ဒေသဝက်မျိုးများသည် Sus vittatus နှင့် Sus indicus တောဝက်များမှ ပေါက်ပွားလာခဲ့သော ဝက်များဖြစ်သည်။ မြန်မာနိုင်ငံ၏ တောင်ပေါ်ဒေသများတွင် မွေးမြူ လျက်ရှိသောဝက်များသည် ခန္ဓာကိုယ်သေးငယ်ပြီး နားရွက်ထောင်သည်။ နှုတ်သီးချွန်ပြီး ဗိုက် အိုးတွဲကျနေသည်။ အဆီ နည်းပြီး အသားများသော ဝက်များဖြစ်သည်။ တောင်ပေါ်ဒေသရှိ ဝက်မွေးမြူသူများတို့သည် လွတ်ကျောင်းမွေးမြူနည်းစနစ်ကို ကျင့်သုံးကြသည်။ ရံဖန်ရံခါ ရွာနီးနားရှိ တောထဲသို့ ရောက်ပြီး တောဝက်နှင့် သားစပ်ပေါက်ပွားမှု မကြာခဏ တွေ့ရပါသည်။ ဝက်များအရွယ် ရောက်ချိန်၌ ခန္ဓာကိုယ်အလေးချိန် ဝက်မ ၅၅ပိဿာခန့်နှင့် ဝက်ထီး ၄၀ပိဿာခန့် ရှိသည်။ ဝက်မများ သားပေါက်နှုံးကောင်းခြင်း နို့ထွက်ကောင်း ခြင်း လက္ခဏာများတွေ့ရသည်။

မြန်မာနိုင်ငံဒေသဝက်များ

၅။ ဝက်မွေးမြူနည်းစနစ်

ဝက်မွေးမြူရေးလုပ်ငန်းဆောင်ရွက်သည့် အခါဝက်များ၏ နေထိုင်မှု ဓလေ့နှင့် အမူအကျင့်စားသောက်ပုံ အလေ့အထစသည်တို့ကို လေ့လာသိရှိထားပြီး လိုက်လျောညီထွေစွာ စီမံဆောင်ရွက်ပေးရမည်။ မွေးမြူသူအနေဖြင့် မိမိ၏လုပ်ငန်းဆောင်ရွက်နိုင်သည့် မြေနေရာ အကျယ်အဝန်းနှင့် ပတ်ဝန်းကျင် အခြေအနေပေါ် မူတည်ပြီး သင့်တော်မည့် အောက်ဖော်ပြပါ မွေးမြူနည်းစနစ်တစ်မျိုးကို ရွေးချယ်ပြီး လုပ်ကိုင်ဆောင်ရွက်နိုင်သည်။

- (က) ခြံလှောင်မွေးစနစ်
- (ခ) တစ်ဝက်ခြံလှောင်မွေးစနစ်
- (ဂ) လွတ်ကျောင်းမွေးမြူနည်းစနစ်

ကျေးရွာအတွင်းနေထိုင်သူများ အနေဖြင့် မိမိ၏ ပတ်ဝန်းကျင်ကို အနှောက်အယှက် မဖြစ်စေရန် ခြံလှောင်မွေးစနစ်သို့မဟုတ် တစ်ဝက်ခြံလှောင်မွေးစနစ်ကို ကျင့်သုံးသင့်သည်။ ကျေးရွာထဲ၌ နေထိုင်လျက် ဝက်မွေးပြီး ခြံဆောက်လုပ်ပေးခြင်းမရှိဘဲ စည်းကမ်းမဲ့ လွတ်ထားခြင်းကြောင့် ပတ်ဝန်းကျင်ကို အနှောက်အယှက်ဖြစ်စေသည့်အတွက် လူမှုရေးပြဿနာ များစွာပေါ်ပေါက်လာနိုင်သည်။ လွတ်ကျောင်း မွေးမြူခြင်း၏အားသာချက်မှာ ဝက်များ လွတ်လပ်စွာ အစားအသောက်ရှာဖွေစားသောက်နိုင်သည်။ ကျေးရွာအတွင်း၌ လွတ်ကျောင်းသည့်အခါ သဘာဝအစားအစာမရရှိနိုင်ဘဲ ရောဂါဖြစ် ပွားနိုင်စေသည့် အန္တရာယ်ပိုများ လာသော အကျိုးဆက်ကိုသာ ရရှိနိုင်သည်။ ကျေးရွာအစွန်အဖျား သို့မဟုတ် လယ်တဲယာတဲများတွင်နေထိုင်ပြီး စိုက်ပျိုးရေးကိုနှောက်ယှက်ဖျက်စီးခြင်း မပြုနိုင်ပါက လွတ်ကျောင်းမွေးမြူနည်းစနစ်ကို ကျင့်သုံးနိုင်သည်။ လွတ်ကျောင်းမွေးမြူနည်းစနစ်၏ အားသာချက်မှာ ဝက်များ၏ သဘာဝဓလေ့နှင့် ကိုက်ညီလျက် လွတ်လပ်စွာသွားလာနေထိုင်နိုင်သည်။ သဘာဝအစားအစာများ ရှာဖွေစားသောက်သည့်အတွက် မွေးမြူရေးအစာကျွေးရသည့် စရိတ်လျော့နည်းပြီး စီးပွားရေး အကျိုးအမြတ် ပိုမိုရရှိနိုင်သည်။

၅.က။ ခြံလှောင်မွေးစနစ်

ကျေးရွာအတွင်း တစ်နိုင်တစ်ပိုင် မွေးမြူသည့်အခါ ပတ်ဝန်းကျင်ကို အနောက်အယုတ် မဖြစ်စေရန် ခြံလှောင်မွေးမြူသည့်စနစ်ကို မဖြစ်မနေ ကျင့်သုံးရမည်။ ဝက်ခြံအဆောက်အဦးကို မြေကြီးပေါ်တွင်လည်းကောင်း၊ ဖွဲခင်း၍လည်းကောင်း၊ သစ်သားစင်ထိုးပေး၍လည်းကောင်း၊ သံမဲတလင်းပေါ်၌လည်းကောင်း မိမိကြိုက်နှစ်သက်ရာရွေးချယ်ဆောက်လုပ်နိုင်သည်။ ယင်းကဲ့သို့ ဝက်ခြံဆောက်လုပ်ရာတွင် ဝက်များ၏ ခန္ဓာကိုယ်တည်ဆောက်ပုံစနစ်၊ ဝက်များ၏အမူအကျင့်နှင့် နေထိုင်စားသောက်ပုံများကို နားလည်ပြီး ဝက်များ၏ လိုအပ်ချက်နှင့်အညီ စီစဉ်ဆောင်ရွက်ပေးရမည်။ ဝက်များ၏ ခွာသည် သွယ်လျပြီးချွန်နေသည့်အတွက် စွတ်စိုလျက်ရှိသော မြေပျော့ပေါ်တွင် ထားပါက မြေကြီးဗွက်ထပြီး ကျန်းမာရေးထိခိုက်နိုင်သည်။ ထို့ကြောင့် မြေစိုက်အဆောက်အဦ ဆောက်မည်ဆိုပါက ရေမဝပ်နိုင်သည့် ကုန်းမြင့်နေရာသို့မဟုတ် မြေဖို့ပေးရမည်။ ဝက်ခြံပတ်လည်၌ ရေသွယ်မြောင်းထားပြီးခြံထဲ၌အစာနှင့်ရေ မဖိတ်မစင်အောင် ဂရုပြုဆောင်ရွက်ရမည်။ ဝက်ခြံကို သမံတလင်းနှင့် တည်ဆောက်သည့်အခါ ကြမ်းပြင်ကို မကြမ်းမချော အနေအထားခင်းပေးရမည်။ ကြမ်းခင်းမျက်နှာပြင် မာကြောနေပါက ဝက်များ၏ ခြေထောက်အနာတရ ဖြစ်စေနိုင်သည်။ ကြမ်းပြင်ချောနေပါက ခြေချော်ပြီး ထိခိုက်နိုင်သည်။ သစ်သားစင်ထိုးပေးပါက ကြမ်းကြားများ အတွင်းသို့ ခြေမချော်မိစေရန် သတိထားဆောင်ရွက်ရမည်။ ဝက်များသည် တူးဆွတက်သည့် အမူအကျင့်ရှိသည့်အတွက် အစာခွက်၊ ရေခွက်များတို့ကို မမှောက်နိုင်အောင် စီမံဆောင်ရွက်ရမည်။ ဝက်ကြီးများ အပူဒဏ်ခံနိုင်ရည်မရှိသည့်အတွက် အဆောက်အဦ တည်နေရာနှင့် ပုံစံများကို အပူဒဏ် ကျရောက်မှု နည်းနိုင်သမျှ နည်းအောင် ဆောင်ရွက်ပေးရမည်။ လေဝင်လေထွက် ကောင်းမွန်တို့လိုအပ်သည်။ ဝက်ငယ်ကလေးများသည် အအေးဒဏ်ကို ခံနိုင်ရည်မရှိသည့်အတွက် ဝက်ကလေးများ နွေးထွေးစွာနေနိုင်ရန် ဆောင်ရွက်ထားပေးရမည်။ အအေးဓာတ်ပိုသော တောင်ပေါ်ဒေသများတွင် ဝက်ခြံကို စပါးခွံ သို့မဟုတ် ကောက်ရိုးကိုခင်းပြီး အခင်းထားပေးခြင်းဖြင့် ဝက်များအတွက် အနွေးဓာတ်ရပြီး သန့်ရှင်းသော ပတ်ဝန်းကျင်ကို ဖန်တီးပေးနိုင်သည်။

(ပုံ-၁) ဖွဲခင်းအဆောက်အဦအောက်ခြေ

ဝက်ခြံအကျယ်အဝန်းကို အောက်ပါအတိုင်း သတ်မှတ်နိုင်သည်။

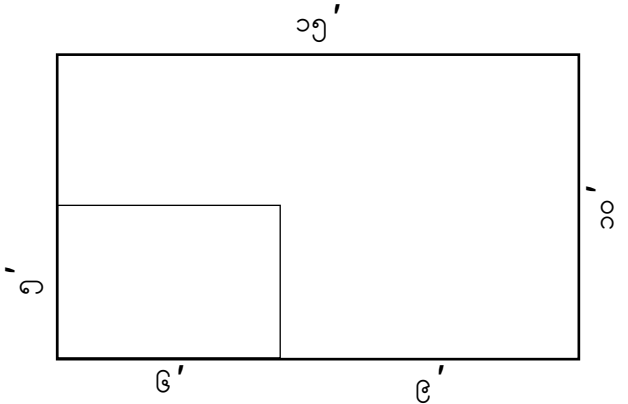
- ၈ပေ X ၆ပေ = အသားတိုးဝက် ၆ကောင်
- ၈ပေ X ၅ပေ = မျိုးဝက်မ ၁ကောင်
- ၈ပေ X ၁၀ပေ = ဝက်သိုး ၁ကောင်

ဝက်ခြံအဆောက်အဦ၏ လက်ခံတိုင်အမြင့် ၆ပေအနည်းဆုံးရှိရမည်။ သစ်သားစင်ထိုးပေးလျှင် စင်၏အမြင့် မြေပေါ်မှ ၂ပေခွဲ ထားပေးရမည်။ ဝက်ခြံ၏ ဘေးကာတန်းများကို သမရိုးကျ အလျားလိုက် မကာဘဲ ဒေါင်လိုက်ကာပေးခြင်းဖြင့် ဝက်များကိုက်ဖျက်ဆီးခြင်း မပြုနိုင်ချေ။ ဝက်ခြံမှ အနံ့အသက်များ မထွက်စေရန် မစင်ရေဖိုမှုမရှိအောင်ထားပြီး ပုံမှန်သန့်ရှင်းရေးဆောင်ရွက်ရမည်။ EMရည်ကို ပုံမှန် ပတ်ဖျန်းပေးလျှင် အနံ့ဆိုးများ ပျောက်ကင်းသွားမည်။

ပုံ-၂ ဝက်ခြံဘေးအကာပုံစံ

၅.၁၊ တစ်ဝက်ခြံလှောင်မွေးစနစ်

မိမိ၏ခြံဝင်းအတွင်း မြေနေရာအသင့်အတင့်ရှိပါက တစ်ဝင်း ခြံလှောင်မွေးစနစ်ကို ကျင့်သုံးခြင်းကြောင့် ဝက်များ သက်တောင့်သက်သာစွာ ခြေဆန့်လက်ဆန့် သွားလာနိုင်မည်ဖြစ်သည်။ ရေမဝပ်သည့်နေရာနှင့် အရိပ် အာဝါသကောင်းသည့်နေရာကို ရွေးချယ်ရမည်။ မြေအကျယ် ၁၀ပေ X ၁၅ပေကို ခြံခတ်ပြီး ခြံဒေါင့်တစ်နေရာတွင် ဝက်များခိုနားအိပ်စက်နိုင်ရန် ၆ပေ X ၅ပေ အကျယ်အဝန်းရှိ ခြံတစ်ခုကို ဆောက်ပေးရမည်။ ဝက်ခြံကို သစ်သားကွပ်ပျစ် သို့မဟုတ် ကျောက်ပြားခင်းပေး၍လည်းကောင်း၊ ဖွဲခင်းပေး၍လည်းကောင်း ကြိုက်နှစ်သက်ရာ အဆောက်အဦကို ဆောက်လုပ်ပေးနိုင်သည်။

ပုံ-၃၊ တစ်ဝက်လွတ်ကျောင်းပုံစံ

၅.၀၊ လွတ်ကျောင်းမွေးမြူရေးနည်းစနစ်

စားကျက်မြေနှင့် မြေလွတ်မြေရိုင်းများရှိသည့် ဒေသများတွင်လွတ် ကျောင်းမွေးမြူရေးစနစ်ကို ကျင့်သုံးနိုင်ပါသည်။ နေ့အခါ၌ လွတ်လပ်စွာ သွားလာနိုင်သည့်အတွက် ဝက်များ၏ ပင်ကိုယ်သဘာဝနှင့် ကိုက်ညီလျက်ရှိ သည်။ ကျန်းမာရေးအတွက် ကောင်းမွန်သည့် နံနက်နေရောင်ခြည်နှင့် လေကောင်းလေသန့်ကို ရရှိသည်။ သဘာဝအစားအစာနှင့် ဗီတာမင်သတ္တုဓာတ်

များကို ရှာဖွေစားသောက်နိုင်သည့်အတွက် အစာကျွေးရသည့် ကုန်ကျစရိတ် လျော့ကျပါသည်။ နေ့လည် အပူဒဏ် အကာအကွယ်ရနိုင်သည့် သစ်ရိပ်ဝါးရိပ် များ လိုအပ်ပြီး ညအချိန် အိပ်စက်အနားယူနိုင်ရန် အိပ်ဆောင်တဲများထားရှိ ပေးဘို့လိုအပ်သည်။

ဝက်များလွတ်ကျောင်းထားပုံ

၆။ ဝက်မွေးမြူရေးအောင်မြင်စေရန် ဆောင်ရွက်ရမည့်နည်းလမ်း

ကျေးလက်ဒေသတစ်နိုင်တစ်ပိုင်မွေးမြူရေးကို မိသားစု၏ စီးပွားရေး လုပ်ငန်းတစ်ခုအဖြစ် ရည်ရွယ်ပြီး အကောင်အတည် ဖော်ဆောင်ရွက်ပါက အောက်ပါမွေးမြူရေး အခြေခံအချက် ၅ ချက်ကို လိုက်နာဆောင်ရွက်ရမည်။

- မျိုးကောင်းမျိုးသန့် ရွေးချယ်မွေးမြူခြင်း
- မွေးမြူနည်းစနစ်မှန်ကန်မှုရှိခြင်း
- အစာအာဟာရကောင်းမွန်စွာကျွေးမွေးခြင်း
- ရောဂါကြိုတင်ကာကွယ်ခြင်း
- ဈေးကွက်ရှာဖွေဖော်ထုတ်ခြင်း

ဝက်မွေးမြူရေးကို မိသားစုတစ်နိုင်တစ်ပိုင် စီးပွားရေးအတွက် ဦးတည်ဆောင်ရွက်ခြင်းကြောင့် စီးပွားရေးအကျိုးအမြတ် ရရှိစေရန် အလေး ထား ဆောင်ရွက်ရမည်ဖြစ်သည်။ စီးပွားရေးထုတ်ကုန် ပမာဏမြင့်မားဘို့နှင့် ထုတ်ကုန်အရည်အသွေး ကောင်းမွန်ရန်အတွက် မျိုးကောင်းမျိုးသန့် ဝက်များ ကိုသာ မွေးမြူရမည်။ ယခုအခါ ဝက်သားဈေးကွက်၌ အသားများပြီး အဆီ နည်းသည့် ဝက်များကိုသာ စားသုံးသူများက နှစ်သက်သည့်အတွက် ဈေး ကွက်လိုအပ်ချက်ကို ဦးစားပေး ထုတ်လုပ်နိုင်မှသာ မိမိ၏စီးပွားရေးအလား အလာကောင်းမည်ဖြစ်သည်။ မျိုးကောင်းမျိုးသန့် ဝက်များသည် အစားပိုစား သော်လည်း ကြီးထွားနှုန်းမြန်ပြီး အစာကို အသားအဖြစ် ပြောင်းလဲလာမှု အချိုး ကောင်းမွန်သည်။ မျိုးညွှတ်ဝက်များသည် အစားပိုစားသော်လည်း ကြီးထွားနှုန်း နှေးသဖြင့် စီးပွားရေးအတွက် တွက်ခြေ မကိုက်ဘဲဖြစ်သည်။

ဝက်မွေးမြူရာ၌ ဝက်ခြံအဆောက်အဦးကို ဆောက်လုပ်ပေးရမည်။ ဝက်ခြံတစ်ခြံ၏ အဓိက လိုအပ်ချက်သည် ရာသီဥတုဒဏ်နှင့် သဘာဝဘေး အန္တရာယ်တို့မှ ကာကွယ်ပေးရန်ဖြစ်သည်။ နေပူ မိုးရွာ အပူဒဏ်မှ ကာကွယ်ပေး နိုင်သည့် ဝက်ခြံဆောက်လုပ်ပေးရမည်။ လေဝင်လေထွက် ကောင်းမွန်သော

အဆောက်အဦဖြစ်ရမည်။ ဝက်အစာခွက်နှင့် ရေခွက်များတို့ကို အမြဲသန့်ရှင်းရေး ပြုလုပ်ရန်လိုသည်။ ခြံရံဝက်ကောင်ရေနှင့် အစာခွက်လုံလောက်မှု ရှိရမည်။ ဝက်ခြံတစ်ခြံထဲ၌ အရွယ်စုံ ဝက်များမမွေးရ။ ဝက်များ၏ အသက်အရွယ်အလိုက် လိုအပ်သော ခြံအကျယ်အဝန်းကို သတ်မှတ်တစ်နှုန်းအတိုင်းထားပေးရမည်။

ဝက်များ၏ ကျန်းမာရေးစောင့်ရှောက်မှုနှင့် စီမံခန့်ခွဲမှု ကောင်းမွန်ပါက ရောဂါအန္တရာယ် နည်းပါးသည်။ ကျန်းမာရေးစောင့်ရှောက်မှု ညံ့ဖျင်းလျှင် ဝက်များဒဏ်ပိုပြီး ကိုယ်ခံစွမ်းအား ကျဆင်းသည့်အတွက် ရောဂါ ကျရောက်ဖြစ်ပွားရန် အခွင့်အလမ်းပိုပါသည်။ ရောဂါမဖြစ်မီ ကြိုတင်ကာ ကွယ်ခြင်းသည် အကောင်းဆုံး နည်းလမ်းဖြစ်သည့်အတွက် ကာကွယ်ဆေးကို ပုံမှန်ထိုးပေးရမည်။

ဝက်များ၏ ကြီးထွားနှုန်းနှင့် သားပေါက်နှုန်း ကောင်းမွန်ရန်အတွက် အစာအာဟာရသည် လွန်စွာမှ အရေးပါလှပါသည်။ ဝက်များကြီးထွားနှုန်း မြန်သည့်အတွက် လုံလောက်သော အစာ အာဟာရပါဝင်သည့် အစားအစာ လိုအပ်ပါသည်။ အစာအာဟာရ မလုံလောက်ပါက ကြီးထွားနှုန်း၊ သားပေါက်နှုန်း ကျဆင်းလာသည် သာမက ကျန်းမာရေးကိုပါ ထိခိုက်လာပါသည်။ ရေသည် လွန်စွာမှ အရေးပါသော အာဟာရဓာတ်တစ်မျိုးဖြစ်သည့် အတွက် ဝက်များကို သီးသန့်သောက်ရေ အမြဲထားရှိ ပေးရန်လိုသည်။

ဝက်မွေးမြူရေးကို စီးပွားရေးလုပ်ငန်း တစ်ခုအဖြစ် ဆောင်ရွက်ရာ၌ အရောင်းအဝယ်လုပ်ငန်းကို အလေးထားရမည်ဖြစ်သည်။ ကျေးရွာများနှင့် ရောင်းဝယ်မှုပြုသည့်အခါ ဝက်အလေးချိန် ချိန်တွယ်သည့် အလေ့အထကို ဆောင်ရွက်သူ လွန်စွာမှနည်းပါသည်။ မျက်မှန်းအလေးချိန်ဖြင့်သာ အရောင်း အဝယ် ပြုလုပ်နေပါသည်။ ဤစနစ်ကို ပြုပြင်ရန်လိုနေပါသည်။ အချို့ သော ဝက်ပိုင်ရှင်များသည် အရွယ်ရောက်ပြီး ရောင်းချိန်တန်သော်လည်း မရောင်း သေးဘဲ ဈေးပိုရမည်ကို မျှော်ကိုးပြီး ထပ်မံစောင့်ဆိုင်းလေ့ရှိသည်။ ၎င်းတို့ဈေးပိုရမည့် ငွေပမာဏနှင့် ကုန်ဆုံးသွားသောအချိန်၊ အစာတန်ဖိုး ဝက်ကြီးပါက အဆီများတက်လာပြီး ဈေးလျော့ရမည့်အနေအထား စသည့် အကြောင်းအရာသည် စီးပွားရေးမဆန်ချေ။ နောက်တစ်သုတ် ထပ်မွေးပါက ပို၍ အကျိုးရှိနိုင်ကြောင်း စဉ်းစားဆင်ခြင်ရန်လိုသည်။

၇။ ဝက်သားပေါက်များ ပြုစုစောင့်ရှောက်ခြင်း

ဝက်ကလေးများ မွေးဖွားလာသည့်အချိန်၌ အမေဝက်မကြီးက မပိမိ စေရန်အတွက် ပိုင်ရှင်မှ ကူညီစောင့်ရှောက်ရန်လိုသည်။ မွေးခါစအချိန်တွင်နှာ ခေါင်းနှင့်ပါးစပ်တွင် ပိတ်ဆို့နေသော ရေအိတ်အမှေးများကြောင့် အသက်မရှူ နိုင်ဘဲ မွန်းကြပ်သေဆုံးသွားနိုင်သည်။ ထိုကဲ့သို့မဖြစ်စေရန် ရေမွှာအိတ်အမှေး များကို အဝတ်သန့်သန့် နှင့်သန့်စင်ပေးပြီး အသက်ရှူမှန်စေရန် ရင်ဘတ်ကို ဖြေးဖြေးနှင့် မှန်မှန်ဖိပေးရမည်။ ဝက်ကလေးများ၏ ချက်ကြိုးပြတ်ပြီးသွေးထွက် နေပါက ဆေးပြာရည် (Gentian Violet) သို့မဟုတ် တင်ချာဘင်ဇိုင်းနှင့်သုတ် လိမ်းပေးရမည်။ ဝက်သားပေါက်ကလေးများတွင် ချွန်ထက်သော သွားများပါ ရှိသည့်အတွက် နို့စို့သည့်အခါ မိခင်၏နို့အုံနာ ဖြစ် နိုင်သည့် အတွက် ၂ ရက် ၃ ရက်သားတွင် သွားများကိုဖြတ်ပြီး တံစဉ်းဖြင့် ချောမွေ့ပေးရမည်။ ဝက်ကလေးများကို အသားတိုးဝက်အဖြစ် မွေးမြူသည့်အခါ ခြံကြပ်ပြီး တစ် ကောင်နှင့်တစ်ကောင် ပူးကပ်စွာရှိနေလျှင် တစ်ကောင်၏ လှုပ်ရှားနေသောအမြီး ကို အနားရှိအခြားတစ်ကောင်က ကိုက်လေ့ကိုက်ထရှိသည်။ ထိုအခါအနာ အဆာ ဖြစ်နိုင်သဖြင့် ၃ ရက်သား အရွယ်ကပင် အမြီးကို ၁ လက်မသာချန်ပြီး ဖြတ်ပစ်ပါက တစ်ကောင်၏အမြီး ကို အခြားဝက်ကလေးကိုက်သည့် အန္တရာယ် ကင်းသွားပါသည်။ မွေးခါစဝက်မကြီး၏ နို့အုံထဲတွင် နို့ဦးရည်ပါရှိပြီးဝက်က လေးများအတွက် တန်ဖိုးရှိ သော ပဋိပစ္စည်းပါဝင်ပါသည်။ ထို့ကြောင့် မွေးကင်းစဝက်ကလေး များ ၂၄ နာရီ အတွင်း နို့ဦးရည်ကို မဖြစ်မနေတိုက် ကျွေးရန်လိုသည်။ ထို့ကြောင့် ဝက်ကလေး များမွေးလာပြီးလျှင် တောင်းထဲ မှာ ထည့်ထားဘဲ နို့သောက်ရန် စီစဉ်ပေးရမည်။ ဝက်ကလေးကို သန့်ရှင်းရေးပြု လုပ်ပေးပြီးလျှင် မူလနေရာတွင် ချထားရမည်။ ၎င်းတို့ကိုယ်တိုင် မိခင်နို့ကို ရှာဖွေ၍ စို့နိုင်သည်။ ဝက်မကြီးသည် ကြာရှည်စွာ လဲလျောင်းသဖြင့်ညောင်း ညာ၍ မတ်တတ်ထလိုသည့်အခါ အသံပေးပြီး လှုပ်ရှားလာပါသည်။ ထိုအခါ၌

တစ် နိုင် တစ် ဝိုင် ဝက် မွေး မြူ ရေး လမ်း ညွှန်

မွေးပြီးသည့် ဝက်ကလေးများကိုကောက်ပြီး တောင်းထဲတွင် ခဏထည့် ထားပါ။ ဝက်မကြီးမတ်တတ်ရပ် ခြေဆန့်လက်ဆန့်ပြီး ဒုတိယအကြိမ် ပြန် လဲလျောင်းသည့်အခါ တောင်းထဲရှိ ဝက်ကလေးများကို နို့စို့ရန် ပြန်လည် ထုတ်ပေးရမည်။ ပေါက်ခါစဝက်ကလေးများသည် အအေးဒဏ်ကို ခံနိုင်ရည် မရှိသည့်အတွက် ၎င်းတို့ကို နွေးထွေးစွာ ထားပေးရန်လိုသည်။

နို့ပေးဝက်မကြီးသည် တစ်လတာကာလအထိသာ နို့အကောင်းဆုံးပေး ပြီး တစ်လကျော်လာပါက နို့ထွက် သည့်ပမာဏ တဖြည်းဖြည်းဆုတ်သွားသည်။ ထိုအချိန်တွင် ဝက်ကလေးများ ကြီးထွားချိန်နှင့် အာဟာရပိုပြီး လိုအပ်ချိန် ဖြစ် သည်။ ထို့ကြောင့် ဝက်ကလေးများနှင့် ၂ ပတ်သားပြည့်လျှင် ဝက်ကလေး အစာစားတတ်ရန် လေ့ကျင့်ပေးရန်လိုသည်။ အစာကောင်းမွန်စွာ စားတတ် သော ဝက်ကလေးများကို တစ်လသားအရွယ်တွင် သားခွဲပေးနိုင်လျှင် ဝက် ကလေးကော ဝက်မကြီးအတွက်ပါ အကောင်းဆုံးဖြစ်သည်။ စောစောနို့ခွဲ သောဝက်မကြီးသည် စောစောမြိုင်ပေါ်၍ မွေးဖွားနှုန်းမြင့်လာပြီး စီးပွားရေး တွက်ခြေကိုက်ပါသည်။

ဝက်သားပေါက်ကလေးများ ပြုစုစောင့်ရှောက်ခြင်း

တစ် နိုင် တစ် ဝိုင် ဝက် မွေး မြူ ရေး လမ်း ညွှန်

ဝက်သားပေါက်ကလေးများ ပြုစုစောင့်ရှောက်ခြင်း

၈။ အသားတိုးဝက်မွေးမြူခြင်း

အသားတိုးဝက်မွေးမြူရန်အတွက် နို့ခွဲဝက်များကို ရွေးချယ်ရာတွင် ကနဦး အရေးကြီးဆုံးအချက်သည် မျိုးဝက်မနှင့် ဝက်သိုးများ၏ မျိုးရိုးဗီဇနှင့် ကြီးထွားနှုန်းစံချိန်မှီ မမှီ လေ့လာသုံးသပ်ပြီးမှ ဆုံးဖြတ်ချက်ချလျက် ၎င်းတို့မှ ပေါက်ဖွားလာသော ဝက်ကလေးများကို ရွေးချယ်ရမည်။ နို့ထွက်နှုန်းကောင်းသော ဝက်မကြီး၏ သားပေါက်များသည် ကြီးထွားနှုန်းကောင်းသည်။ ဝက်ကလေး များတို့ကို ပထမဦးဆုံးလေ့လာရန်အချက်မှာ ဝက်ကလေးများ သွားလာလှုပ် ရှားမှုဖြတ်လတ်ခြင်း၊ ပတ်ဝန်းကျင်ကို စိတ်ဝင်စားမှုရှိခြင်း၊ ဝက်ကလေးများ၏ စပ်စုသော အမူအကျင့်သည် ကျန်းမာသည့် လက္ခဏာကိုဖော်ပြသည်။ ဝက်ခြံ ထဲသို့ လူစိမ်းတစ်ယောက် ဝင်သွားလျှင် ဝက်ကလေးများ ဝေးရာသို့ထွက် ပြေးပြီး လူကိုအဝေးမှ အကဲခတ်နေတတ်သည်။ ထို့နောက် စူးစမ်းလိုစိတ်ဖြင့် တစ်စိမ်းနားသို့ တစ်ဖြည်းဖြည်းကပ်လာသည်။ ဝက်ကလေးများ လှုပ်ရှားမှုကို လေ့လာသည့်အခါ လှုပ်ရှားမှုနှေးကွေးပြီး အမြီးတွဲကျနေသော ဝက်ကလေး များကို ရွေးချယ်ရန်မသင့်၊ အုပ်ညှပ်ဝက်ကို ဘယ်သောအခါမှ မမွေးရ။

ခန္ဓာကိုယ်တည်ဆောက်မှုအပေါ် အခြေခံရွေးချယ်ရန်အတွက် အသား အစိုင်အခဲပေါ်တွင် ထင်ရှားသော ဝက်ကလေးများ အထူးသဖြင့် ပုခုံးနှင့် တင် ပါးတွင် တွေ့နိုင်သည်။ ကျောပြင်ကျယ်၍ ခါးလျားရှည်ခြင်းနှင့် ရင်အုပ်ကား ခြင်းစသည့်အချက်များသည် ထွားကြိုင်းမှုလက္ခဏာဖြစ်သည်။ နဖူးကျယ်၍ မေးရိုးခိုင်မာ တောင့်တင်းမှုရှိရမည်။ ဝက်ကလေးများ အရေပြားပေါ်တွင် အနာ ရှိခြင်း၊ မျက်ဝပ်ထွက်ခြင်း၊ ဝမ်းပျက်ခြင်း စသည့် ရောဂါလက္ခဏာများသည် နောင်တစ်ချိန် ကြီးထွားနှုန်းကို ထိခိုက်သည်။

အသားတိုးဝက်မွေးမြူသူများသည် ဝက်ထီးကို ပို၍နှစ်သက်ရွေး ချယ်ပါသည်။ အမှန်စင်စစ် ဝက်မများသည် အရွယ်ရောက်ချိန် ၆လ၊ ၇လ အသက်အရွယ်အထိ ဝက်ထီးများထက်ပို၍ ကြီးထွားနှုန်းမြန်သည်။ အရွယ် ရောက်ပြီး မြိုင်ပေါ်သည့်အခါ အစာစားပျက်၍ ပိန်ကျသွားပါသည်။ ထို့ကြောင့် အသားတိုးဝက်ကို အရွယ်ရောက်ချိန်အထိ ရောင်းတန်းဝင်နိုင်အောင် စီစဉ်

ဆောင်ရွက်ရမည်။ အရွယ်ရောက်ပြီး ဆက်လက်တိုးတက်လာသည့် ခန္ဓာကိုယ် တွင် အဆီပိုများသည့်အတွက် ဈေးကွက်တွင် ဈေးနှိမ်ခံရနိုင်သည်။ ထို့ကြောင့် မျိုးကောင်းဝက်များကို အရွယ်ရောက်ချိန် ၄၅-၅၀ ပီဏာ အရွယ်သည် ရောင်း ရမည့် အသင့်တော်ဆုံးအချိန် ဖြစ်သည်။ အသားတိုးဝက်မွေးသည့်အခါ အနည်း ဆုံး ၂ ကောင် နှင့် အထက် မွေးမြူလျှင် အစာအလေအလွင့် နည်းပါးသည်။

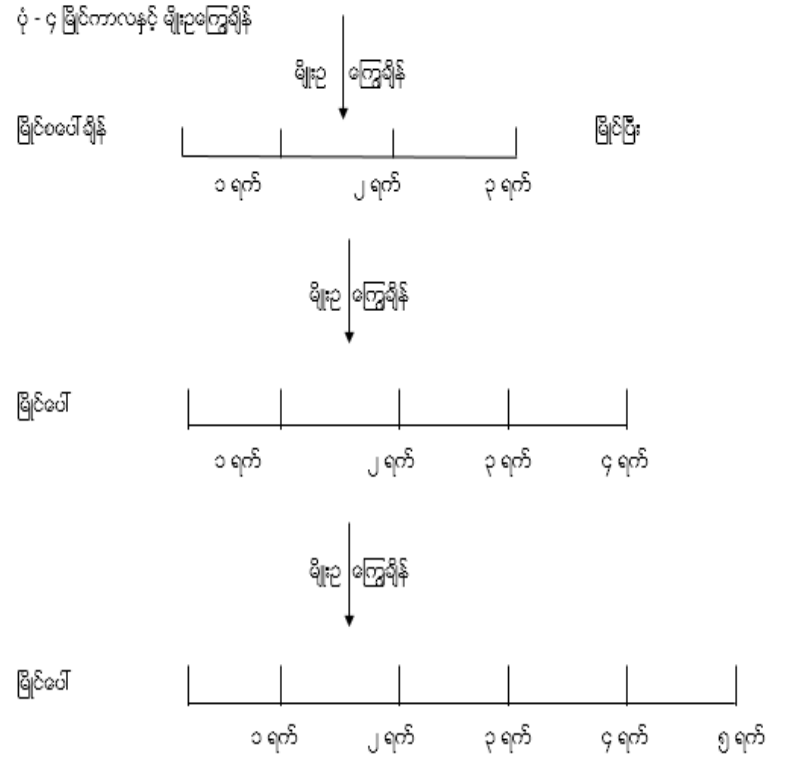
၉။ မျိုးဝက်မရွေးချယ်မွေးမြူခြင်း

၉(က) မျိုးဝက်မရွေးချယ်မွေးမြူခြင်း

သားစပ်မျိုးပွားရန်အတွက် မျိုးဝက်မကို ရွေးချယ်ရာတွင် အသား တိုးဝက်များကို ရွေးချယ်ခြင်းထက်ပို၍ ဂရုစိုက်ရမည်။ ခန္ဓာကိုယ်တည် ဆောက်မှုနှင့် ပုံသဏ္ဍာန်ကို ရွေးချယ်သည့်စံနှုန်းမှာ အသားတိုးဝက်နှင့်ဆင် တူပါသည်။ မျိုးပွားရန်အတွက်ရွေးချယ်ခြင်းကြောင့် ပြင်ပလိင်အင်္ဂါ ဖွံ့ဖြိုး မှုနှင့် မျိုးရိုးဗီဇ အချက်အလက်များတို့ကို အဓိကထား ရွေးချယ်ရမည် ဖြစ် သည်။ မျိုးဝက်မသည် နို့အုံနှင့် နို့သီးအနည်းဆုံး ၁၂ လုံးနှင့် အထက် ပါရှိရ မည်။ နို့အုံဖွံ့ဖြိုးမှုရှိရမည်။ နို့သီးများအရွယ်ညီပြီး အကွာအဝေးညီရမည်။ နို့သီးခေါင်းများပေါ်လွင် ထင်ရှားနေရမည်။ ချိုင့်ပြီး အတွင်းသို့ဝင်နေသော နို့သီးများ (နို့ပါးစပ်) ပါရှိသော ဝက်မကို မျိုးအဖြစ်မထားဘဲ ပယ်ထုတ်ရမည်။ အချို့သော ဝက်သားပေါက်ကလေးများ မွေးဖွားပြီးနောက် အကြောင်းမဲ့ သေဆုံး တတ်ကြသည်။ ဤကဲ့သို့ ဖြစ်ခြင်းအကြောင်းမှ ဝက်မကြီး တွင်ပါရှိနေသော ဗီဇတစ်မျိုး (Lethal gene) ကြောင့်ဖြစ်သည်။ ၎င်းဗီဇပါရှိသော ဝက်မများကို မျိုးအဖြစ် ဆက်လက်မွေးမြူခြင်းမပြုရ။ သားလျော့ခဲ့ဖူးသောရာဇဝင် ကလေး အသေမွေးတတ်သည့် ရာဇဝင်ရှိသော ဝက်မများ၏ကလေးကိုမျိုး ဝက်မ များအဖြစ် ဆက်လက်မွေးမြူခြင်းမပြုရ။ ဤရောဂါသဏ္ဍာန်ပါရှိသော ဝက်မ များသည် သားစဉ်မြေးဆက် ရောဂါကူးစက်နိုင်သည့်အတွက် မျိုးထား ရန် မသင့်ပါ။ မျိုးဝက်မအတွက် ရွေးချယ်ရာတွင် ဝက်မကလေးသည် ၎င်း၏ မိခင်ကို စံနှုန်းထားပြီး အလားအလာပို၍ရှိနိုင်မည့် အချက်များတို့ကိုထည့် သွင်း စဉ်းစားရမည်။ သားပေါက်နှုန်းကောင်းသော ဝက်မမှ မွေးလာသော သမီးသည် ၎င်းကိုယ်တိုင်လည်း သားပေါက်နှုန်းကောင်းမည် ဖြစ်သည်။ နို့ ထွက်နှုန်းကောင်းပြီး သားထိန်းကောင်းသော ဝက်မသည် ၎င်း၏ ဗီဇကောင်း များတို့ကို သူမ၏သမီးထံသို့ ဆက်လက် ဖြန့်ဖြူးသွားပြီး ဖြစ်သည်။

၉(ခ) မျိုးဝက်မထိန်းသိမ်းစောင့်ရှောက်ခြင်း

ဝက်များသည် အသက် ၆လ မှ ၈လအရွယ် စတင်၍ သားတောင်းပါသည်။ တစ်ကြိမ်နှင့် တစ်ကြိမ် မြိုင်ခြားရက် ၂၁ရက် ကြာမြင့်သည်။ မြိုင်ပေါ်ချိန်ကာလမှာ ၃ရက်မှ ၅ရက်အထိ ကြာမြင့်ပါသည်။ မျိုးဝက်မများသည် သားဥကြွေနှုန်းကောင်းမွန်စေရန် အစာကျွေးစောင့်ရှောက်မှု လွန်စွာမှ အရေးကြီးပါသည်။ သားတင်ပြီး မျိုးပွားမည့်ဝက်မများတို့ကို နို့စို့စဉ် ၁ ပတ် သားအရွယ်မှ စပြီး အစာစားလေ့ကျင့်ပေးရမည်။ ဝက်မများ ကို ၃လ အရွယ်အထိ အစာကို ဝဝလင်လင်ကျွေးရမည်။ ၃လ သားအရွယ်မှစ၍ ပထမမြိုင်ပေါ်ချိန်အထိ ခန္ဓာကိုယ် အဆီမပိုစေရန်အတွက် အစာကို ၎င်းတို့ ပုံမှန်စားနိုင်သည့်ပမာဏ၏ ၇၅% သာ ကျွေးရမည်။ ပထမမြိုင်ပေါ်ပြီးနောက် အစာကိုအပြန်၍ ကျွေးရမည်။ ပထမမြိုင်နှင့် ဒုတိယမြိုင်ကို ထိန်းထားပြီး တတိယမြိုင် ပေါ်ချိန် ကျမှသာ သားတင်ပေးလျှင် မျိုးဥများပြီး ဝက်မ၏ခန္ဓာကိုယ် ရင့်ကျက်လာပြီး ဖြစ်၍ သားတင်သည့်အခါ သားပေါက်နှုန်း ကောင်းမွန်ပါသည်။ ၎င်းအရွယ်တွင် စိတ်တည်ငြိမ်မှုရှိပြီး နို့ထွက်နှုန်းကောင်းပါသည်။ ဝက်မများ မြိုင်ပေါ်ချိန် တိုင်းတွင် မြိုင်ကာလရက်ကို မှတ်သားထားပါ။ ဤကဲ့သို့ မှတ်သားထားလျှင် သားဥကြွေချိန်ကို သိရှိရပြီး ချိန်ကိုက်သား တင်နိုင်ပါသည်။ မြိုင်ကာလ၏ အလယ်ဗဟို ကျသည့်အချိန်သည် သားဥကြွေချိန်ဖြစ်သည်။

ဝက်မ၏ ဇီးကာလမှာ ၁၁၄ ရက် ကြာမြင့်သည်။ ဇီးရင့်ချိန်နှင့် နို့ပေးချိန်တွင် အစာပို၍ ကျွေးပေးမှသာ နို့ထွက် ကောင်းသည်။

၁၀။ မျိုးဝက်သိုးရွေးချယ်မွေးမြူခြင်း

၁၀(က) မျိုးဝက်သိုးရွေးချယ်ခြင်း

ကျေးရွာတစ်ရွာရှိ ဝက်များတို့၏ ထုတ်လုပ်မှုစွမ်းရည်တိုးတက် စေရန်အတွက် ဝက်သိုးရွေးချယ်မှုမှန်ဖို့ လွန်စွာမှ အရေးကြီးပါသည်။ ဝက်မျိုး ကောင်းမျိုးသန့်ပေါ်ထွန်းရေးအတွက် မျိုးဝက်မကောင်းလိုအပ်သကဲ့သို့ မျိုးဝက်သိုးကောင်းများကိုလည်း မရှိမဖြစ်လိုအပ်ပါသည်။ မိဘများမှ သား သမီးသို့ မျိုးဗီဇကောင်းများ ထပ်ဆင့် ဖြန့်ဖြူးရာတွင် ဝက်သိုးများတို့၏ စွမ်းဆောင်ရည်မှာ ဝက်မများ ထက်သာလွန်ကောင်းမွန်သည့်အတွက် မျိုးမြှင့် တင်သည့်အခါ ဝက်သိုးရွေးချယ်မှု မှန်ကန်ဖို့ အရေးကြီးပါသည်။ ဝက်သိုး ကောင်းတစ်ကောင်ရရှိရန် ဝက်ကလေး အရွယ်မှစ၍ ကြီးထွားသည့် ကာ လတစ်လျှောက် စိစစ်ရွေးချယ်သွားရမည်။ ဝက်သိုးများ၏ အရိုးအဆစ်နှင့် အကြောများ သန်မာတောင့်တင်းမှုရှိရမည်။ အိပ်နေသည့်အနေအထားမှ မတ်တပ်ရပ်သည့်အခါ သွက်လက်ပေါ်ပါးမှု ရှိရမည်။ ရွာတစ်ရွာ၌ မွေးမြူ ထားသော ဝက်များ၏ မျိုးဗီဇအကောင်းအဆိုးတို့သည် မျိုးဝက်သိုး ရွေးချယ်မှု အပေါ် မူတည်ပါသည်။ မျိုးဝက်မတစ်ကောင်ညှိလျှင် ဝက်သားတစ်အုပ်သာ ညံ့ဖျင်းပါမည်။ မျိုးဝက်သိုး တစ်ကောင်ညှိဖျင်းပါက တစ်ရွာလုံးနီးပါး မျိုးညံ့သွားပါသည်။ ဝက်သိုးတစ်ကောင်၏ အရည်အသွေးနှင့် စွမ်းရည် ကို ရွေးချယ်သည့်အခါ ၎င်းအမေနှင့် အဖွားများတို့၏ စွမ်းဆောင်ရည်ကို ထည့် သွင်းစဉ်းစားဖို့ လိုအပ်ပါသည်။ ဝက်သိုးများ ရွေးချယ်သည့်အခါ ၎င်းတို့၏ ခန္ဓာကိုယ်တည်ဆောက်ပုံနှင့် တောင့်တင်းမှုအတွက် အောက်ပါသတ်မှတ်ချက် နှင့်အညီ ရွေးချယ်ရမည်။

- ထိပ်ခင်ကျယ်၍ တင်ပါးနှင့် ပုခုံးများတွင် အသားဖွံ့ဖြိုးမှုရှိရမည်။
- ကျောပြင်ကျယ်၍ ကျောရိုးသန်မာပြီး ခပ်ခုံးခုံးအနေအထားပေါ် လွင်နေရမည်။
- ခြေလက် ၄ ချောင်း တောင့်တင်းခိုင်မာမှုရှိရမည်။

- ကပ်ပယ်အိတ် ၂ လုံး၏ အရွယ်ညီပြီး ဖွံ့ဖြိုးမှုရှိရမည်။
- ဝမ်းဗိုက်ချပ် သိုလ်ကပ်နေရမည်။

၁၀.၁၊ ဝက်သိုးများ ထိန်းသိမ်းစောင့်ရှောက်ခြင်း

ဝက်သိုးများ၏ ကျန်းမာသွက်လက်ပေါ့ပါးစေရန်အတွက် ကိုယ်လက်လှုပ်ရှားမှုများစွာ လိုအပ်သည်။ ဝက်သိုးတစ်ကောင်နေထိုင်ရန်အတွက် ခြံအကျယ်အဝန်းအနည်းဆုံး ၆ပေ X ၁၀ပေ လိုအပ်သည်။ နေ့စဉ်နာရီဝက်ခန့် လမ်းလျှောက်ပေးရမည်။ နေ့စဉ်ပုံမှန်အစာအာဟာရပြည့်ဝသော အစားအစာကို ကျွေးရမည်။ ဝက်မများ မြိုင်ပေါ်ခြင်း လက္ခဏာသည် ၎င်းတို့အသက်အရွယ်ထက် ဝက်သိုးအပေါ် အောက်ပါအတိုင်း များစွာမူတည်ပါသည်။

- ဝက်သိုးအနံ့ရ ———> မြိုင်လက္ခဏာ +
- ဝက်သိုးအသံကြား ———> မြိုင်လက္ခဏာ ++
- အသံကြား+မြင်ရ ———> မြိုင်လက္ခဏာ +++
- ဝက်သိုးနှင့်ထိတွေ့မှု ———> မြိုင်လက္ခဏာ ++++

ဝက်သိုးတစ်ကောင်၏ စွမ်းရည်သည် တစ်ရက်ခြား၊ တစ်ကြိမ်သာ အောင်မြင်စွာ မိတ်လိုက်နိုင်သည်။ ဥပမာ တနင်္လာ (၁)ကြိမ်၊ ဗုဒ္ဓဟူး (၁) ကြိမ်၊ သောကြာ (၁)ကြိမ် စသဖြင့် တစ်ရက်နားပြီးမှ မိတ်လိုက်သည့်အခါ သုတ်ပိုး အလုံအလောက်လွှတ်ပေးနိုင်မည်ဖြစ်သည်။ ဆက်တိုက်သုတ်လွှတ်နိုင်ခြင်းမရှိပါ။ ထို့ကြောင့် မွေးမြူသူများအနေဖြင့် ဝက်မ၏ သားဥကြွေချိန် မြိုင်အလယ်ချိန်အတိအကျကို မှတ်သားပြီး တစ်ကြိမ်တည်းနှင့် ဝက်မကို အောင်မြင်စွာ သားစပ်ပေးနိုင်မည်ဖြစ်သည်။

၁၁။ ဝက်များ၏ အစာအာဟာရအကြောင်း

ဝက်မများ၏ ကြီးထွားနှုန်း၊ သားပေါက်နှုန်းနှင့် ကျန်းမာရေးကောင်းမွန်စေရန်အတွက် အစာအာဟာရသည် လွန်စွာပင်အရေးပါလှပေသည်။ ဝက်မွေးမြူရေး၏ ကုန်ကျစရိတ် ၇၀ % သည် အစာဖိုးများအတွက် ဖြစ်သည်။ ဝက်များသည် ကြီးထွားနှုန်းမြန်သည့် တိရစ္ဆာန်များဖြစ်ပါသည်။ အဆိုပါ ကြီးထွားနှုန်းအတွက် လုံလောက်သော အာဟာရဓာတ်ပါဝင်သည့် အစားအစာ များတို့ကို ကျွေးမွေးရမည်။ ဝက်တို့၏ အာဟာရလိုအပ်ချက်များမှာ-

- ကစီဓာတ်** ပြောင်း၊ ဆန်ကွဲ၊ နံ့စားပြောင်း၊ ဂျုံ၊ လှူး၊ ဆတ်
- အဆီဓာတ်** ပဲဖတ်၊ နှမ်းဖတ်၊ ပဲပုတ်ဖတ်၊ အုန်းဖတ်၊ ဝါစေ့ဖတ်၊ နေကြာဖတ်၊ ကြယ်ပဲဖတ်
- အသားဓာတ်** ငါးမှုန့်၊ ပုဇွန်ဖွဲ၊ ခရု၊ ဂဏန်း၊ တီကောင်၊ ခြကောင်
- ဗီတာမင်ဓာတ်** အသီးအရွက်အစိမ်း၊ သစ်မြစ်၊ သစ်ဥ
- သတ္တုဓာတ်** ခရုခွံ၊ ဂုံးခွံ၊ ဂဏန်းခွံ၊ သစ်ရွက်ခြောက်၊ မြေကြီး
- ရေဓာတ်** သန့်ရှင်းသောရေ

အထက်ပါ ဝက်စာအတွက် အသုံးပြုသော အစာအာဟာရများ၏ အကျိုးအာနိသင်နှင့် ပါဝင်မှုနှုန်းမှာ အောက်ပါအတိုင်းဖြစ်ပါသည်။

ပြောင်း ကစီဓာတ်အများဆုံးပါဝင်ပါသည်။ အဆီဓာတ် အထိုက်အလျောက် ပါဝင်ပြီး အသားဓာတ် အနည်းငယ် ပါဝင်ပါသည်။ အစာစုစုပေါင်းပါဝင်မှု ၁၅ % - ၃၀ % အထိ ရောစပ်ပေးနိုင်သည်။ ပြောင်းပါဝင်မှု အချိုးများပါက ဝက်များ အဆီတက်ပါသည်။ ပြောင်းကို ကြိတ်ခွဲပြီး ကျွေးမှသာလျှင် အစာကျေညက်နိုင်မှု ကောင်းသည်။

တစ် နိုင် တစ် ပိုင် ဝက် မွေး မြူ ရေး လမ်း ညွှန်

ဆန်ကွဲ ခန္ဓာကိုယ်မှ လိုအပ်သည့်ကစီဓာတ်ကို ဖြည့်စွက်ပေးသည်။ ဆန်ကွဲကို အစာ၏ ၂၅% အထိ ရောစပ်ပေးနိုင်သည်။

ဖွဲနု လတ်ဆတ်သော ဖွဲနုတွင် ဗီတာမင် ဘီဓာတ်ပါဝင်သည်။ အဆီဓာတ် အထိုက်အလျောက် ပါဝင်ပြီး ကစီဓာတ် အနည်းအကျဉ်း ပါဝင်ပါသည်။ ဝက်စာ၏ ၁၀% အချိုး ရောစပ်နိုင်သည်။ ဝက်ငယ်များကို ကျွေးရန်မသင့်ပါ။ သကာရည်၊ ဝက်အများစုက သကာရည်ကို နှစ်သက်ကြသည်။ ဝက်စာထဲတွင် ၂၀% အထိ ရောစပ် ကျွေးမွေးနိုင်သည်။

ပုလောပီနံဥ ပုလောပီနံဥနှင့် အခွံများကို ဝက်များအစာ အာဟာရ အတွက် အသုံးပြုနိုင်သည်။ ပုလောပီနံဥကို ပြုတ်ပြီးမှ ကျွေးသင့်သည်။ သို့မှသာ ပုလောပီနံဥထဲ၌ ပါဝင်သည့် အဆိပ်အတောက်များ ကြေပျက်မည်ဖြစ်သည်။ ကစီဓာတ်အများအပြား ပါဝင်သည်။

သစ်ဥသစ်မြစ်များ သစ်ဥသစ်မြစ်အမျိုးမျိုးသည် ဝက်များ၏ သဘာဝ အစား အစာဖြစ်သည့်အတွက် ကျွေးမွေးသင့်ပါသည်။ ငါးမှုန့်၊ ပုဇွန်ဖွဲ စသည်တို့မှာ အသားဓာတ်အများဆုံး ပါဝင်သည့် အတွက် အသုံးဝင်သည်။ ဝက်ငယ်များ အတွက် ၁၀% အချိုး တည့်ပေးရမည်။ ဂဏန်း၊ ပုဇွန် လုံးနှင့် ခရပေါများသော ဒေသများတွင် ၎င်းတို့ကို အသားဓာတ် အတွက် ဖြည့်စွက်ပေးနိုင်သည်။

ဆီကြိတ်ဖတ်များ ပဲဖတ်၊ နှမ်းဖတ်၊ ပဲပုတ်ဖတ်၊ နေကြာဖတ်၊ ဝါစေ့ဖတ် နှင့် အုန်းဖတ်များတို့ကို အဆီဓာတ်အတွက် အသုံးပြုနိုင်သည်။ ဝါစေ့ဖတ်တွင် အဆိပ်တစ်မျိုး ပါဝင်သည့် အတွက် အစာ၏ ၅% ထက်ပိုမပေးရ။ အခြား ဆီကြိတ်ဖတ်များကို ၁၀% မှ ၁၅% အထိ ရောစပ် ကျွေးနိုင်သည်။ ယခုအခါ မြန်မာနိုင်ငံ၌ ကြယ်ပဲစိုက်ပျိုးအောင်မြင်သည့်အတွက် ကြယ်ပဲကို ဆီကြိတ်ပြီး

တစ် နိုင် တစ် ပိုင် ဝက် မွေး မြူ ရေး လမ်း ညွှန်

စားသုံးကြပါသည်။ ဆီကြိတ်ဖတ်ကို ဝက်စာအဖြစ် အသုံးပြုနိုင်သည်။

သကြား သကြားအကြမ်းများကို ဝက်ငယ်များ စောစောနို့ခွဲရန် အတွက် နို့စို့ဝက်ငယ်စာတွင် ရောစပ် ကျွေးမွေးနိုင်သည်။ ၁၀% မှ ၂၀% ရောစပ်ကျွေးနိုင်သည်။

အသီးအရွက်စိမ်း ဝက်များအတွက် ဗီတာမင်ဓာတ်လိုအပ်ချက်ကို အသီးအရွယ်များတွင် သာမက သစ်မြစ် သစ်ဥများမှ ရယူနိုင်သည်။ အသီးအရွက်များ ခြောက်သွေ့သွားသည့် အခါ သတ္တုဓာတ်အဖြစ် ပြောင်းလဲသည့်အတွက် သစ်ရွက်ခြောက် မြေကြီးများကိုလည်း ကျွေးမွေးနိုင်သည်။

ဝက်စာရောစပ်ရာတွင် ဝက်များ၏ အသက်အရွယ်နှင့် လိုက်လျောညီထွေမှုရှိသည့် အာဟာရဓာတ်ပါဝင်မှုအချိုးကို ထည့်သွင်းစဉ်းစားရမည်။ ဝက်များ၏ အသက်အရွယ်ကြီးလာသည့်နှင့်အမျှ ခန္ဓာကိုယ်တွင်း အဆီဓာတ်ပါဝင်မှုတိုးတက်လာသည်။ ဝက်များ၏ ကြီးထွားနှုန်း၊ မျိုးအောင်နှုန်း အစရှိသည့် ထုတ်လုပ်မှု စံနှုန်းများသည် အစာ အာဟာရကျွေးမွေးပုံစနစ် အပေါ်များစွာ မူတည်လျက်ရှိပါသည်။ ဝက်များကို အာဟာရပြည့်စုံစွာ ပါဝင်သော အစားအစာများကို ဝလင်စွာ ကျွေးမွေးသည့်အခါ ကြီးထွားနှုန်းကောင်းမွန်ကြောင်း တွေ့ရသည်။ ထို့ကြောင့် အသားတိုးမွေးမြူသည့်ဝက်များကို အစာလုံလောက်စွာ ကျွေးမွေးပါက အရွယ်ရောက်ချိန် အသက် ၆လသား အရွယ်တွင် ရောင်းတန်းဝင်သည့် အလေးချိန်ကို ရရှိမည်ဖြစ်သည်။ အကယ်၍ ဝင်ငွေပိုရမည့် ထင်မြင်ယူဆချက်ဖြင့် ဆက်လက်မွေးမြူပါက မျှော်လင့်ချက်အတိုင်း ဖြစ်မလာဘဲ စီးပွားနစ်နာမှု ကြုံတွေ့ရမည်ဖြစ်သည်။ ဝက်များသည် နို့ခွဲချိန်မှ အရွယ်ရောက်ချိန်အထိ အစာ ၃ပိဿာခွဲ စားလျှင် ခန္ဓာကိုယ် အလေးချိန် ၁ ပိဿာတိုးပါသည်။ အရွယ်ရောက်ပြီး နောက်ပိုင်း၌ ခန္ဓာကိုယ် အလေးချိန် ၁ ပိဿာတိုးရန်အတွက် အစာ ၄ ပိဿာကုန်ပါသည်။ ထို့ကြောင့် အရွယ်ရောက်ပြီး နောက်ပိုင်းတွင် ခန္ဓာကိုယ်အလေးချိန် ၁ ပိဿာတိုးရန်အတွက် အစာ ၅၀ ကျပ်သား ပိုကုန်ပါသည်။ ဤတွင် အစာဘိုးပိုကုန်သည့် သာမက

တစ် နိုင် တစ် ဝိုင် ဝက် မွေး မြူ ရေး လမ်း ညွှန်

တိုးလာသော ခန္ဓာကိုယ်အလေးချိန်တွင် အဆီပါဝင်နှုန်းပိုများသည့် အတွက် ဝက်တစ်ကောင်လုံး ဈေးမှာလည်း ပုံမှန်ပေးသည့် အသားဈေးထက် လျော့နည်းရရှိပါသည်။

ဇယား - ၁ ဝက်စာစပ်ရန်ရောစပ်သည့်အချိုး

အစာအမည်	နီ.စို.ဝက် (%)	အသားတိုးဝက် (%)	မျိုးဝက် (%)
ပြောင်း	၂၅	၂၀	၂၀
ဆန်ကွဲ	၂၅	၂၀	၂၀
ဂျုံ	၁၀	၂၀	၂၀
ဖွဲနု	-	၁၀	၁၀
ပဲဖတ်	၅	၅	၅
ပဲပုတ်ဖတ်	၁၀	၅	၅
နှမ်းဖတ်	၅	၅	၅
အုန်းဖတ်	၅	၅	၅
ငါးမှုန့်	၁၀	၈	၅
သကာရည်	-	၂	၅
သကြား	၅	-	-
စုစုပေါင်း	၁၀၀	၁၀၀	၁၀၀

မှတ်ချက်။ အသားတိုးနှင့် မျိုးဝက်များကို အသီးအရွက်သစ်မြစ်သစ်ဥ လိုသလောက်ကျွေးရန်

တစ် နိုင် တစ် ဝိုင် ဝက် မွေး မြူ ရေး လမ်း ညွှန်

ဝက်အစာအာဟာရ

၁၂။ ဝက်ရောဂါများနှင့် ကြိုတင်ကာကွယ်ခြင်း။

ဝက်မွေးမြူရေးလုပ်ငန်းအောင်မြင်မှုကိုအဓိကအဟန့်အတားဖြစ်စေသည့် အကြောင်းအရင်းမှာ ရောဂါဖြစ်ပွားသေဆုံးခြင်းနှင့် ရောဂါကြောင့်သားလျော့ခြင်းဖြစ်သည်။ ဝက်များကို ထိန်းကျောင်းမှုစနစ်နှင့် ကျွေးမွေးသည့် စနစ်မမှန်ပါက ကြီးထွားနှုန်းနှေးခြင်း၊ သားပေါက်နှုန်းကျဆင်းခြင်းကြောင့် စီးပွားရေး ဆုံးရှုံးမှု ဖြစ်ပေါ်လာနိုင်ပါသည်။ ဤကဲ့သို့ ဝက်မွေးမြူရေးအောင်မြင်မှုကို အဟန့်အတားဖြစ်စေသည့် အကြောင်းအရာများတို့ကို သိရှိထားပါက ကြိုတင်လျက် ကာကွယ်တားဆီးရန် လွယ်ကူပါသည်။ ဝက်များကိုရောဂါဖြစ်ပွားစေနိုင်သော အကြောင်းအရာများမှာ အောက်ပါအတိုင်း ဖြစ်ပါသည်။

- (က) ဘတ်တီးရီးယားပိုးမွှားဝင်ရောက်မှုကြောင့်ဖြစ်ပွားသောရောဂါ
- (ခ) ဗိုင်းရပ်စ်ပိုးမွှား ကူးစက်မှုကြောင့် ဖြစ်ပွားသောရောဂါ
- (ဂ) ကပ်ပါးသံကောင်နှင့် မှည့်၊ ခြင်၊ ယင်များကြောင့် ဖြစ်ပေါ်လာသောရောဂါ
- (ဃ) အာဟာရချို့တဲ့ခြင်းကြောင့် ဖြစ်သောရောဂါ
- (င) မွေးမြူနည်းစနစ်မှားယွင်းမှုကြောင့် ဖြစ်ပေါ်လာသောရောဂါ

၁၂.က၊ ဘတ်တီးရီးယားပိုးရောဂါများ

၁၂.က.၁၊ အီးကိုလိုင်း ဘတ်တီးရီးယားပိုးရောဂါ

အီးကိုလိုင်း ဘတ်တီးရီးယားပိုးရောဂါပိုးများကြောင့်နို့စို့ဝက်ငယ်ကလေးများတွင် ရောဂါဖြစ်ပွားလေ့ရှိသည်။ ရောဂါပိုးမွှားတွယ်ကပ်နေသောဝက်မကြီး၏ နို့အုံကို နို့စို့မိလျှင်သော်လည်းကောင်း၊ ရောဂါပိုးမွှားပေါက်ပွားလျက်ရှိသော အစားအစာနှင့် ရေတို့ကို သောက်သုံးမိလျှင်သော်လည်းကောင်း ရောဂါဖြစ်ပွားနိုင်သည်။ ရောဂါဖြစ်ပွားသော ဝက်ကလေးများသည် ချွဲပါသော ဝမ်းပျော့ပျော့သွားသည်။ ဝမ်းမှာညိုမဲနေသည်။ ပဋိဇီဝဆေးတိုက်ကျွေးမွေးပြီးကုသပေးနိုင်သည်။

၁၂.က.၂၊ စဲလ်မိုနဲလား ဘတ်တီးရီးယားပိုးများ

စဲလ်မိုနဲလား ဘတ်တီးရီးယားပိုးများ အစာလမ်းကျောင်းတွင်းသို့ ဝင်ရောက်ခြင်းကြောင့် ဝမ်းပျက်ဝမ်းလျော့ရောဂါ ဖြစ်ပွားသည်။ နို့စို့ဝက် ငယ်အရွယ်မှာ ၃လသားအရွယ်အတွင်း ရောဂါဖြစ်ပွားမှုနှုန်း မြင့်မားသည်။ အချိန်မှီရောဂါကုသလျှင် ပျောက်ကင်းနိုင်သည်။ ပဋိဇီဝဆေးတိုက်ကျွေးရ မည်။

၁၂.က.၃၊ ဘရူစဲလ်လိုးစစ် (ခေါ်) သားလျော့ရောဂါ

ဘရူစဲလ်လားအပေါတပ်စ် ဘတ်တီးရီးယားပိုးမွှားကြောင့် ရောဂါ ဖြစ်ပွားသည်။ မျိုးဝက်မများနှင့် ဝက်သိုးများတွင် ရောဂါဖြစ်ပွားသည်။ မိတ် လိုက်ခြင်းမှ တဆင့်ရောဂါကူးစက်သည်။ ဇီးဝက်မများသားလျော့ခြင်း၊ က လေးအသေမွေးဖွားခြင်း တွေ့ရသည်။ ရောဂါဖြစ်ပွားသော ဝက်မများကိုသွေး စစ်ဆေးပါက ရောဂါရှိမရှိသိနိုင်သည်။

၁၂.က.၄၊ ဝက်လည်ချောင်းကွဲရောဂါ

ပတ်စ်တြူရဲလားလာလ်တိုစီးဒါး ဘတ်တီးရီးယားပိုးမွှားများအသက် ရှူလမ်းကြောင်းနှင့် အဆုတ်တွင်းသို့ ဝင်ရောက်ခြင်းကြောင့် ရောဂါဖြစ်ပွား လာသည်။ ရောဂါဖြစ်ပွားသော ဝက်များသည် အသက်ရှူကြပ်ခြင်း၊ ချောင်း ဆိုးခြင်းနှင့် မေးရိုးအောက်တွင်ရှိသော အကြိတ်များယောင်ယမ်းပြီး အဖျား တက်သည်။ ဝက်ဝမ်းကျရောဂါ ကာကွယ်ဆေး ၆လ တစ်ကြိမ် ထိုးပေးပါက ရောဂါကာကွယ်ထားနိုင်သည်။

၁၂.က.၅၊ ဝက်မေးခိုင်ရောဂါ

ကလော့စ်တြီးဒီယံတက်တီနိုင်ခေါ် ဘတ်တီးရီးယားပိုးမွှားများ ထိရှ နာထဲသို့ ဝင်ရောက်မှုကြောင့် မေးခိုင်ရောဂါဖြစ်ပွားလာပါသည်။ ဝက်ငယ် ကလေးများကို သင်းကွပ်သည့်အခါ ကိုင်တွယ်မှု မသန့်ရှင်းပါက မေးခိုင်ပိုး ဝင်ပြီး ရောဂါဖြစ်ပွားသည်။ မေးခိုင်ရောဂါကာကွယ်ဆေး ထိုးထားပေးခြင်း ဖြင့် ရောဂါကြိုတင်ကာကွယ်နိုင်သည်။

၁၂.ခ၊ ဗိုင်းရပ်စ်ပိုးရောဂါများ

၁၂.ခ.၁၊ ဗိုင်းရပ်စ်ပိုးကြောင့် ဖြစ်ပွားသော ဝက်ဝမ်းကျရောဂါသည် ဝက်များတွင် အရွယ်မရွေး ဖြစ်ပွားပြီး ရောဂါဖြစ်ပွားသော ဝက်များရောနှုန်း ပြည့်သေဆုံးနိုင်သည်။ ရောဂါဖြစ်ပွားသည့်အခါ အပြင်းဖျားလျက် အရေပြား ပေါ်တွင် သွေးသွန်ကွက်များ ဖြစ်ပေါ်လာသည်။ ပထမရက်တွင် ဝမ်းချုပ်ပြီး နောက်ပိုင်းတွင် ဝမ်းလျော့ပါသည်။ ဝမ်းအရည်များ တောက်လျောက်သွားပြီး သေဆုံးသည်။ ကြိုတင်ကာကွယ်ထားနိုင်သည်။

၁၂.ခ.၂၊ ဝက်နားရွက်ပြာရောဂါသည် သက္ကရာဇ် ၂၀၁၁ ခုနှစ် ဇန်နဝါရီလတွင် မြန်မာနိုင်ငံသို့ ရောက်ရှိ ဖြစ်ပွားသည့် ဗိုင်းရပ်စ်ရောဂါ အသစ်တစ်မျိုးဖြစ်သည်။ အပူချိန်တက်ပြီး သေဆုံးမှုနှုန်း ၃၀-၃၅% ရှိနိုင် သည်။ ရောဂါကို စနစ်တကျထိန်းချုပ်နိုင်လျှင် ဆုံးရှုံးမှုနည်းပါးသည်။ ရော ဂါဖြစ်ပွားသော ဝက်များကို သီးခြားခွဲထားပြီး ကျန်ရှိသောဝက်များနှင့် ထိ တွေ့မှုမရှိစေရန် စီမံဆောင်ရွက်ပေးရမည်။ ကာကွယ်ဆေး အမျိုးအစားနှင့်ဖြစ် ပွားသော ရောဂါပိုးမတူညီပါက ရောဂါကာကွယ်နိုင်ခြင်း မရှိပါ။ ထို့ကြောင့် ကာကွယ်ဆေးသုံးစွဲခြင်းကို မွေးမြူရေးနှင့် ကုသရေးဦးစီးဌာနမှ တားမြစ် ထားသည်။

၁၂.ဂ။ ကပ်ပါးသံကောင်နှင့် မှည့်၊ ခြင်၊ ယင်ရောဂါ ဝက်များ တွင် တွေ့ရသော အူတွင်းနေသံလုံး၊ သံပြားနှင့် မှည့်၊ ခြင်၊ ယင်များကြောင့် ရောဂါဖြစ်ပွားနိုင်သည်။ ၎င်းကပ်ပါးပိုးများသည် ဝက်ကို မသေစေနိုင် သော်လည်း ကြီးထွားနှုန်းနှင့် မျိုးပွားမှုတို့ကို ထိခိုက်စေသည့် အတွက် စီးပွားရေးဆုံးရှုံးမှုကြီးမားစွာ ဖြစ်ပေါ်စေပါသည်။ ထို့ကြောင့် ပုံမှန်သံချပေး ခြင်းနှင့် မှည့်၊ ခြင်၊ ယင်တို့၏ အန္တရာယ်မှ ကြိုတင် ကာကွယ်ထားရန် လိုအပ်သည်။

၁၂.ဃ။ အာဟာရချို့တဲ့ခြင်းကြောင့်ဖြစ်သောရောဂါ ဝက်မွေးမြူ ရေးလုပ်ငန်း တိုးတက်မှုကို အများဆုံးအဟန့်အတားဖြစ်စေသောအကြောင်း အရာတစ်ခုမှာ အာဟာရချို့တဲ့မှုရောဂါဖြစ်သည်။ ဝက်စာအတွက် အသုံးပြု သည့် အစားအစာများသည် သန့်ရှင်းလတ်ဆတ်မှုရှိမှသာ လိုအပ်သည့်အာဟာ ရဓာတ်များ အပြည့်အဝပါဝင်နိုင်မည် ဖြစ်သည်။ ထားသိုမှု မကောင်းသည့်

တစ် နိုင် တစ် ဝိုင် ဝက် မွေး မြူ ရေး လမ်း ညွှန်

ဆန်ကွဲ၊ ပြောင်း၊ ဖွဲနု၊ ပဲဖတ်များတွင် မှိုရောဂါပိုးများ တွယ်ကပ်နေပါက အာဟာရဓာတ်ကျဆင်းသည့်အပြင် မှိုများကြောင့်ရောဂါဖြစ်ပွားနိုင်သည်။ ပုပ်သိုးသော စားကြွင်းစားကျန်များတွင် ရောဂါပိုးမွှားပေါက်နေသဖြင့် အာဟာရပါဝင်မှုမရှိဘဲ ပိုးမွှားရောဂါများဝင်ရောက်၍ ရောဂါဖြစ်နိုင်သည်။

၁၂.၀။ မွေးမြူနည်းစနစ်မှားယွင်းခြင်းကြောင့် ဝက်များတွင် ဒဏ်ပိမှု ရောဂါဖြစ်ပေါ်လာနိုင်သည်။ ဝက်ခြံအဆောက်အဦ၏ ရည်ရွယ်ချက်သည် ရာသီဥတုဒဏ်မှ ကာကွယ်ပေးရန်ဖြစ်သည့်အလျောက် အဆောက်အဦပုံစံနှင့် တည်ဆောက်ပုံသည် ရာသီဥတုဒဏ်ကို ကာကွယ်ပေးနိုင်ရမည်။ ခြံအဆောက်အဦရှိခြင်းကြောင့် ရောဂါကူးစက်ပြန့်ပွားမှုကို ကာကွယ်နိုင်ရန် ရည်ရွယ်ပါသည်။ ထို့ကြောင့် အဆောက်အဦနေရာရွေးချယ်သည့်အခါ၌ ရောဂါဝင်ရောက်လာနိုင်သည့် အကြောင်းအရာများကို တားဆီးနိုင်အောင် စီစဉ်ဆောင်ရွက်ရမည်။

ဇယား-၂ ဝက်ရောဂါကာကွယ်ရေးအစီအစဉ်

ကာကွယ်နည်း	အသက်	ကာကွယ်မှု
၁။ ဝက်ဝမ်းကျကာကွယ်ဆေး	၄၅ရက်	၁နှစ်
၂။ ဝက်လည်ချောင်းကွဲကာကွယ်ဆေး	၆၅ရက်	၆လ
၃။ သန်ကျဆေး	၆၀ရက်	၆လ
၄။ မေးခိုင်ရောဂါကာကွယ်ဆေး	သင်းကွပ်ချိန်နှင့် ထိခိုက်ရှုနာဖြစ်သည့်အချိန်	
၅။ သံဓာတ်အားတိုးဆေး	၃ရက်သား	-

တစ် နိုင် တစ် ဝိုင် ဝက် မွေး မြူ ရေး လမ်း ညွှန်

ဝက်ရောဂါများ

၁၃။ ဝက်ဈေးကွက်

ကျေးလက်ဒေသတစ်နိုင်တစ်ပိုင် ဝက်မွေးမြူရေးသည် မိသားစုဝင် ငွေကို တစ်ဖက်တစ်လမ်းမှ ဖြည့်စွက်ပေးနိုင်ရန်အတွက် ဖြစ်သည်။ ထို့ကြောင့် လုပ်ငန်းနှင့်ပတ်သက်၍ စီးပွားရေးအတွေးအခေါ်နှင့် အမြင်ရရှိရန်လို သည်။ မိမိရောင်းချမည့် ဝက်များသည်မှန်ကန်သည့် ဈေးကွက်တွင်ထိုက် တန်သည့် ဈေးနှုန်းရရှိရန်လိုအပ်ပေသည်။ ဝက်များရောင်းချသည့်အခါတွင် အလွယ်တကူ ရရာဈေးဖြင့်မရောင်းဘဲလက်ရှိ ပေါက်ဈေးအမှန်ကိုလေ့လာ သိရှိလျက် မိမိတို့အတွက် ကောင်းမွန်သည့် ဝန်ဆောင်မှုပေးနိုင်သူထံသို့ ရောင်း ချနိုင်ရမည်။ ပုံမှန်ဈေးကွက်ကို သိရှိရန် မိမိ၏ ကျေးရွာ၌ ဖြစ်ပေါ်လျက်ရှိသည့် ဈေးနှုန်းကို လေ့လာပါ။ မိမိ၏ ရွာနီးချုပ်စပ်မှ မွေးမြူသူများကို တွေ့ဆုံပြီး ၎င်းတို့ရွာ၌ ဖြစ်ပေါ်နေ သည့် ဈေးနှုန်းနှင့် ယှဉ်ထိုးပြီးသုံးသပ်ပါ။ မိမိ ဒေသ၏ ဈေးကွက်လိုအပ်ချက်ကိုလည်း သိရှိရန် လိုအပ်ပါသည်။ ရောင်းဝယ် ရေးဈေးကွက်အတွင်း၌ရှိသော ရောင်းသူနှင့် ဝယ်သူ နှစ်ဦးစလုံးမှ သင့်တင့် လျောက်ပတ်သော အမြတ်အစွန်းကို သတ်မှတ်နိုင်မှ သာလျှင် လုပ်ငန်း ရေရှည် တည်တံ့မည်ဖြစ်သည်။ လုပ်ငန်းကို အကောင်အထည် ဖော်ဆောင်ရာ တွင် တစ်ဦးတစ်ယောက်ထက် အသင်းအဖွဲ့သော်လည်းကောင်း၊ သမဝါယမ အဖွဲ့ အစည်းကသော်လည်းကောင်း ကြီးကြပ်ဆောင်ရွက်ပေးပါက လုပ်ငန်း ပို၍ ပီပြင်အောင်မြင်နိုင်သည်။ ယခုကျေးရွာများတွင် ဝက်အရောင်းအဝယ်ပြု သည့်အခါ အလေးချိန်ကို မျက်မြင်ခန့်မှန်း၍ တွက်ချက်သည့်အတွက် အမှား အယွင်းရှိနေပါသည်။ ၎င်းအားနည်းချက်အပေါ်တွင် ဝက်ပွဲစားတို့က အခွင့် အရေးယူပြီး ရသင့်ရထိုက်သည့် တန်ဖိုးထက် ဈေးလျော့ပေးသည့် အလေ့ အထ ရှိသည်။ ထို့ကြောင့် ဝက်များကို ရောင်းဝယ်ရာ၌ ကတ္တားများကို အသုံး ပြုသည့်စနစ် ဖော်ဆောင်ပေးရန်လိုသည်။ မွေးမြူသူများ အနေဖြင့် ဈေးကွက် အတွင်းလိုအပ်သော ဝက်များကို စံချိန်စံညွှန်းနှင့်အညီ မွေးမြူထုတ်လုပ်ပေး နိုင်ရန် စီစဉ်ဆောင်ရွက်ရန်လိုသည်။

ဝက်မွေးမြူဖောက်ကားရေးသည် အခြားသော ကုန်ပစ္စည်းများ၏

ဈေးကွက်အတိုင်း ရောင်းလိုအားနှင့်ဝယ်လိုအား နှစ်ခုအားပြိုင်နေမည်သာ ဖြစ်သည်။ ရောင်းလိုအားများပြီး ရောင်းကုန်များဈေးကွက်၌ ပိုလျှံနေပါက ဈေးနှုန်းကျဆင်းပါတော့သည်။ ဝယ်လိုအားများပြီး ရောင်းကုန်ပစ္စည်း နည်းပါက ကုန်ဈေးနှုန်း မြင့်တက်လာ မြဲဖြစ်ပါသည်။ ကုန်ပစ္စည်းပေါများပြီး ဈေးနှုန်းကျဆင်းသည့်အချိန်တွင် တန်ဖိုးမြင့်ကုန်ပစ္စည်းများ ထုတ်လုပ်ပေး နိုင်ပါက ဈေးကွက်တည်ငြိမ်မှုနှင့် ကုန်ထုတ်သူများအတွက် အကျိုးကျေးဇူး ခံစားရမည်ဖြစ်သည်။ ဝက်ပေါက် ခြောက်လုပ်ငန်း၊ ဝက်အူချောင်း ထုတ် လုပ်ငန်းများကို ကျေးရွာ၌ပင် ထုတ်လုပ်မှုနည်းပညာကို လေ့လာပြီး လုပ်ကိုင် သွားနိုင်ပါသည်။ ဤကဲ့သို့ တန်ဖိုးမြင့်လုပ်ငန်းများဆောင်ရွက်နိုင်ပါက ရေရှည်တည်တံ့သော မိသားစု တစ်နိုင်တစ်ပိုင် ဝက်မွေးမြူရေးလုပ်ငန်း ထွန်း ကားလာမည် ဖြစ်သည်။

၁၄။ နိဂုံး

ကျေးလက်ဒေသနေ တောင်သူလယ်သမားများတို့သည် စိုက်ပျိုးရေး နှင့် မွေးမြူရေးလုပ်ငန်းကို နည်းစနစ် မှန်ကန်စွာတွဲဖက်လုပ်ကိုင်ဆောင် ရွက်နိုင်လျှင် ဤလုပ်ငန်းနှစ်ခုသည် တစ်ခုနှင့်တစ်ခု အပြန်အလှန် အကျိုး ပြုလျက်ရှိကြောင်း တွေ့မြင်ကြရမည်ဖြစ်သည်။ စိုက်ပျိုးရေးထွက် ကုန်များ တို့ကို လူတို့စားသုံးပြီး ပိုလျှံရှိလည်းကောင်း စိုက်ပျိုးရေးဘေးထွက်ပစ္စည်း များကိုလည်းကောင်း တိရစ္ဆာန်အစားအစာအတွက် အသုံးပြုနိုင်သည်။ တိရစ္ဆာန်မှ ထွက်ရှိသော အညစ်အကြေးများနှင့် မွေးမြူရေးအမှိုက်များတို့သည် စိုက်ပျိုးရေးအတွက် အကောင်းဆုံးမြေဩဇာအဖြစ် အသုံးပြုနိုင်သည်။ စိုက် ပျိုးမြေဧက ကျယ်ဝန်းပြီး စိုက်ပျိုးရေးအောင်မြင်စွာ ထွန်းကားလျက်ရှိသော နိုင်ငံကြီးများတို့သည် မိမိ၏စိုက်ပျိုးရေးထွက်ကုန် (ဥပမာ- ပြောင်း၊ ဂျုံ၊ မုယော) များကို ရောင်းချသည့်အခါ အကျိုးအမြတ် ရရှိမှုနည်းသည့်အတွက် ၎င်းစိုက်ပျိုးရေး ထွက်ကုန်များကို တိရစ္ဆာန်အစာအဖြစ် အသုံးပြုလျက် မွေးမြူ ရေးလုပ်ငန်းများ လုပ်ကိုင်ဆောင်ရွက်ပြီး မွေးမြူရေးထုတ်ကုန်များကို နိုင်ငံခြားသို့ တင်ပို့ရောင်းချပါသည်။ မိမိနိုင်ငံ၏ စီးပွားရေးကို တန်ဖိုးမြင့် မွေးမြူရေးလုပ်ငန်းအဖြစ် ဝင်ငွေတိုးပွားလာစေခြင်းဖြစ်သည်။ အဆိုပါ ဥပမာ ကိုအတုယူပြီး ကျေးလက်ဒေသ တစ်နိုင်တစ်ပိုင် မွေးမြူရေးလုပ်ငန်းကိုလည်း စနစ်တကျ ဆောင်ရွက်သွားပါက စိုက်ပျိုးရေးပိုလျှံနှင့် ဘေးထွက်ပစ္စည်းများ အလေအလွင့်မဖြစ်ဘဲ တန်ဖိုးမြင့် မွေးမြူသူများအနေဖြင့် လုပ်ငန်းအတွေ့ အကြုံရင့်ကျက်လာပြီး ဝက်မွေးမြူရေးတွင် စိတ်ဝင်စားမှုရှိလာပါက ဝက်မွေး မြူနည်းစနစ်တို့ကို လေ့လာမှတ်သားပြီး လက်တွေ့ဆောင်ရွက်လျှင် စီးပွားဖြစ် မွေးမြူရေးလုပ်ငန်း အဖြစ်တိုးချဲ့လုပ်ကိုင်နိုင်ပါသည်။ ဝက်မွေးမြူရေး လုပ် ငန်းသည် အချိန်တိုကာလအတွင်း စီးပွားရေး အကျိုးအမြတ်ကို ဖော် ဆောင်ပေးနိုင်သည့် လုပ်ငန်းတစ်ခုဖြစ်သည်။ စိုက်ပျိုးရေးနှင့် မွေးမြူရေး လုပ်ငန်းကို နည်းစနစ်မှန်ကန်စွာတွဲဖက် ဆောင်ရွက်သွားပါက ကျေးလက်

တစ် နိုင် တစ် ဝိုင် ဝက် မွေး မြူ ရေး လမ်း ညွှန်

နေ တောင်သူလယ်သမားများတို့၏ လူမှုရေး၊ စီးပွားရေး အဆင့်ဆင့်တိုး
တက်လာမည် ဖြစ်သည်။

တစ် နိုင် တစ် ဝိုင် ဝက် မွေး မြူ ရေး လမ်း ညွှန်